

Dalszy spadek cen i wzrost bankructw

USA wstąpiły już w okres kryzysu?

NOWY JORK. 20.2 (API). Korespondenci gospodarczy donoszą, że spadek cen w Stanach Zjednoczonych trwa w dalszym ciągu. Ekspertki ekonomiczni są zdania, że Stany Zjednoczone albo już wkroczyły w okres kryzysu albo zbliżają się do niego wielkimi krokami.

18 lutego ceny spadły znowu poniżej poziomu z dnia poprzedniego. W porównaniu z 3 lutego ceny pszenicy spadły o 51 centów, na buszlu, żyta — o 31 centów, bawełny o 2 dolary, wieprzowiny — o 2,5 dolarów na cetrnarze. Farmerzy z Kansasu stracili ponad milion dolarów z powodu spadku cen.

Wskaźniki odnoszące się do zdolności produkcyjnej Stanów Zjednoczonych wykazują spadek produkcji. Potwierdzają to ostatnie cyfry opublikowane przez „Federal Reserve Board” — centralną instytucję gospodarczą, a odnoszące się do spadku produkcji w grudniu. Również nieoficjalne badania dowodzą, że produkcja w Stanach Zjednoczonych spada. Tygodniowe zestawienie wskaźników „New York Timesa” stwierdza, że aktywność handlowa i przemysłowa zmniejsza się bez przerwy już przez drugi tydzień.

18 lutego amerykański departament handlu podał do wiadomości, że zmniejszyła się poważnie ilość zamówień na towary zarówno konsumpcyjne jak i inwestycyjne. Wskaźnik nowych zamówień w grudniu spadł do 252 z 267 w listopadzie.

Zmniejszają się również poważnie obroty w handlu detalicznym. Korespondenci podkreślają, że spadek ilości zamówień i udzielanych kredytów przyspiesza bankructwa. W styczniu bieżącego roku zbankrutowało przedsiębiorstw 631 w porównaniu z 342 w tym samym okresie roku ubiegłego.

Dziennik „Journal of Commerce” donosi, że w ostatnim tygodniu liczba bankructw w Stanach Zjednoczonych osiągnęła swój szczyt od stycznia 1943. W kołach gospodarczych oczekuje się, że pomimo planu Marshalla, rynki zagraniczne będą odgrywały w Stanach Zjed-

noczonych mniejszą rolę niż w roku ubiegłym. Wywołuje to poważne zaniepokojenie nawet w amerykańskich kołach oficjalnych. Przedstawiciel departamentu handlu Blaisdell w artykule opublikowanym w „Journal of Commerce” stwierdza z niepokojem, że eksport w roku bieżącym będzie o 10 proc. mniejszy niż w roku ubiegłym pomimo planu Marshalla i innych

„pomocy” dla krajów europejskich i azjatyckich.

W „United States News” — organie amerykańskich sfer gospodarczych ukazał się artykuł stwierdzający, że w roku bieżącym ceny spadną o 20 proc. i że produkcja zmniejszy się w tym samym stopniu.

Amerykańskie koła związków zawodowych oczekują z niepokojem rozwoju sytuacji obawiając się zwiększenia bezrobocia. Zarówno Amerykańska Federacja Pracy jak i Kongres Organizacji Przemysłowych zwołały swe komitety kierownicze w celu przedyskutowania obecnego położenia.

Gdubną reakcją wywołała pucz w Czechosłowacji

Świat pracy wystąpi czynnie w obronie Republiki

PRAGA. 20.2 (PAP). Dzienniki czechosłowackie, wyrażające poglądy ludowców, wystąpiły ostatnio z sugestią utworzenia na okres wyborów t. zw. „rządu fachowców”. W kołach politycznych podaje się, że sugestie te znalazły posłuch wśród działaczy narodo-

wo-socjalistycznych, oraz niektórych polityków socjaldemokratycznych.

Organ partii komunistycznej „Rude Pravo”, poruszając propozycję utworzenia „rządu fachowców” zwraca uwagę na to, że projekt ten

jest sprzeczny z obowiązującymi ustawami. Istotnym celem „rządu fachowców” ma być — podkreśla się w kołach komunistycznych —

Ponowny wybór dr Semmlera

Opozycja Bawarii wobec Frankfurtu

MONACHIUM. 20.2 (ZAP). Amerykański gubernator wojskowy, gen. Clay odrzucił kandydaturę dr Semmlera jako przewodniczącego bawarskiej delegacji do rozszerzo-

nej Rady Gospodarczej w Frankfurtu.

Dr Semmler był jeszcze w ub. miesiącu wysokim urzędnikiem Rady Gospodarczej, jednak został z niej wykluczony z powodu przemówienia wygłoszonego w Erlangen, w którym ostro skrytykował politykę anglo-saską w Niemczech. Ponowny wybór dr Semmlera był poprzedzony ostrym sporem w sejmie bawarskim. Frakcja socjaldemokratyczna parlamentu określiła nominację Semmlera jako prowokację, która może spowodować dla Bawarii przykre konsekwencje ze strony władz okupacyjnych.

W odpowiedzi, dr Horlacher z ramienia Unii Chrześcijańsko-Społecznej oświadczył, że Bawaria raczej zrezygnuje z reprezentacji w Radzie Gospodarczej, niż podporządkuje się żądaniom okupantów w sprawach, które zasadniczo należą do kompetencji parlamentu niemieckiego. Dr Horlacher podkreślił, że parlament ma prawo do wolnego wyboru kandydatów i że sprawa kandydatury Semmlera wykaże, czy w strefie amerykańskiej panuje rzeczywista demokracja, czy też demokracja marionetkowa.

Antyrobotnicze projekty francuskiego ministra pracy

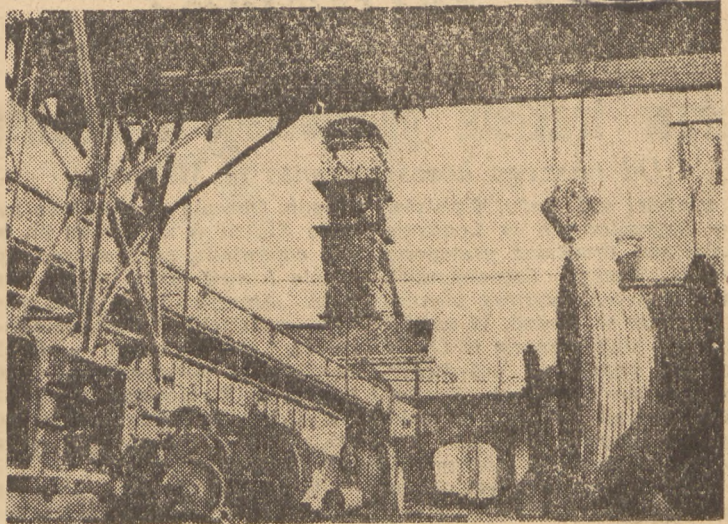
PARYŻ. 20.2 (PAP). W kołach zbliżonych do francuskiej Konfederacji Pracy krąży pogłoski, że minister pracy Daniel Mayer opracował projekt ustawy przewidującej przywrócenie całkowitej wojności dla pracodawców ustalania wysokości zarobków robotników.

Jak wiadomo, obecnie obowiązują przepisy ustalające tzw. „mi-

nimum egzystencji” tj. zakazujące pracodawcom proponowania płacy niższej od 10.800 franków miesięcznie.

Projekt ministra Mayera zbiega się z groźbą bezrobocia we Francji, wywołanego wskutek konkurencji tandetnych towarów amerykańskich, rzuconych na rynek fran-

Wydobędziemy 67,5 mln. ton węgla

Na r. b. zaplanowano wydobyć 67,5 mil. ton węgla, co stanowiłoby 177 proc. wydobycia przed wojennego. Z tej ilości kopalnie na Ziemiach Odzyskanych dostarczyć mają 24,1 mil. ton. Plan na 1949 r. przewiduje ogólne wydobycie 77,5 mil. ton w tym Z. O. — 28,5 mil. ton. W porównaniu z 1938 r. produkcja w 1949 r. wyniesie 203 proc. Na zdjęciu fragment kopalni „Mikulczyce” należącej do Zabrskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

Wstrząsające zeznania Moczarskiego

Jak NSZ mordowało działaczy demokratycznych

Dziś w procesie przeciwko członkom NSZ zeznają w dalszym ciągu świadkowie. Jako pierwszy zezna-

je świadek Kazimierz Moczarski, prawnik, były członek AK.

Świadek w związku z zamordowaniem prof. Makowieckiego i Widerszala otrzymał polecenie z ramienia BIP-u przeprowadzenia śledztwa. Moczarski stwierdził wówczas, że morderstwo dokonane zostało na rozkaz NSZ. Mordu dokonała banda „Andrzeja” Suweckiego, który za pieniądze mordował działaczy demokratycznych.

Morderstwa Makowieckiego i Widerszala dokonano w jednym dniu t. j. 13 czerwca 1944 r. Podzielona banda przyszła najpierw do mieszkania Makowieckich podając się za urzędników niemieckiej policji Kripo. Następnie oświadczył Makowieckim, że chcą ich obronić przed aresztowaniem, kazali im wsiąść do samochodu i wywieźli pod Boernerowo, gdzie małżeństwo zostało zastrzelone z pistoletu automatycznego.

Druga część bandy przybyła do mieszkania prof. Widerszala. Po rewizji i grabieży kosztowności zamknęli profesora w łazience. Profesor przeżywał śmierć i prosił bandytów o chwilę czasu na modlitwę. Bandyci zgodzili się a następnie w obecności jego ciężarnej żony zastrzelili profesora.

Świadek wyjaśnia w dalszym ciągu że dzień ten był wstrząsający dla członków lewicy AK, pracującej w BIP-ie.

„Andrzej” Suwecki wynajmował się za pieniądze różnym grupom politycznym mając zawsze do dyspozycji samochód. Suwecki razem z NSZ-em dokonali napadu na cukrownię w Lesznie.

Moczarski zaznacza, że w związku z przeobrażeniem przez niego śledztwa w sprawie morderstwa jego przyjaciół politycznych, gdyż razem z zamordowanymi byli członkami Stronnictwa Demokratycznego w 1938 r. Suwecki próbował do końca na niego zamachu.

Moczarski również prowadził śledztwo w związku z aresztowaniem przez gestapo prof. Handelsmana i Krolewskiej. Nie prowadził również do NSZ-etu, które miały na celu zamordowanie jak największej liczby działaczy demokratycznych.

Następnie świadek wspomina o rozłamie w AK, jaki zapanował od czasu aresztowania generała Grota i śmierci generała Sikorskiego. Do tego czasu w AK nie było przytłumionej przewagi prawicy i organizacja odnosiła się negatywnie do NSZ-u.

Później w AK wzięły przewagę elementy prawicowe. NSZ wysłał nawet swego delegata Salskiego do Londynu, aby AK zmieniło kurs w stosunku do NSZ.

Świadek również zaznacza, że do BIP-u wpływały meldunki o ukazaniu się listy działaczy, których należy usunąć. Na liście miał być szef BIP-u Rzepecki, Płoski, Szymonowski i wielu innych. Przedstawiciele lewicy AK (czł.)

(Sprawozdanie z poprzedniego dnia procesu zamieszczamy na str. 6-a)

Prezydent Truman rozpoczął kampanię wyborczą

WASZYNGTON. 20.2 (PAP). Prezydent Truman wygłosił na zebraaniu działaczy partii demokratycznej przemówienie, które uważane jest przez koła polityczne za rozpoczęcie kampanii wyborczej.

Prezydent powołał się na tradycje „postępowego liberalizmu” swej partii oraz na Jeffersona i Jacksona i przypomniał, że 4 razy z rzędu od 1922 roku prezydentem Stanów

Zjednoczonych był kandydat partii demokratycznej.

Następnie Truman oskarżył partię republikańską o „doprowadzenie nie rolnictwa i przemysłu do ruiny” i zapowiedział opracowanie 10-letniego programu rozwoju rolnictwa, zwiększenia produkcji oraz wyższe płace.

Prezydent Truman nie poruszył w swym przemówieniu zagadnień polityki międzynarodowej.

Francja zabiega o dalszą pomoc z USA

PARYŻ. 20.2 (PAP). Dzienniki na Wyspach zwracają uwagę na usilne starania rządu francuskiego w sprawie uzyskania od Stanów Zjednoczonych dalszych kredytów w wysokości 150 milionów dolarów.

Dobrze poinformowana ze źródeł amerykańskich „Liberation” zaзнача, że pierwsze zabiegi rządu francuskiego miały na celu uzyskanie pożyczki w Banku Eksportowo-Importowym. Wobec małych szans powodzenia tych zabiegów rząd francuski zwrócił się do rządu Stanów Zjednoczonych z prośbą o wypłacenie 50 milionów dolarów jako zwrot kosztów utrzymania wojsk amerykańskich we

Francji oraz o odmrożenie 38 milionów dolarów w złotych, należących do Francji, a zablokowanych przez Amerykanów w Japonii.

na widowni MIĘDZYKRAJOWEJ

Spraw traktatu pokojowego z Austrią

(Od naszego korespondenta w Moskwie)

Na ostatniej sesji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Londynie postanowiono przekazać zastępcom ministrów Spraw Zagranicznych dalsze rozpatrzenie sprawy niemieckich aktywów w Austrii. W najbliższym czasie rozpoczyna się w Londynie obrady zastępców poświęcone rozważaniu sowieckich i francuskich propozycji w tej sprawie. Francuskie propozycje zostały jeszcze wysunięte jesienią zeszłego roku i były przedmiotem dyskusji na londyńskiej sesji Rady Ministrów Wielkiej Czwórki. Nowe propozycje sowieckie zostały wysunięte z końcem stycznia b.r., zostaną więc po raz pierwszy rozpatrzone podczas wspomnianych obrad.

Mimo, że mocą uchwał poczdamskich Związkowi Radzieckiemu przysługują pewne prawa do wszystkich byłych niemieckich majątków we wschodniej Austrii, Molotow oświadczył na konferencji londyńskiej, że sowiecka delegacja dla szybszego załatwienia problemu austriackiego gotowa jest zgodzić się na pewne ustępstwa.

Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji nie wykazali jednak dobrej woli w tym kierunku. Próbowali i próbują nadal narzucić Związkowi Radzieckiemu warunki niemożliwe. Taki charakter miały propozycje francuskie, których przyjęcie przyczyniłoby się do podporządkowania gospodarki austriackiej kapitałowi aglo-amerykańskiemu. W myśl francuskiej propozycji Związkowi Radzieckiemu miano przyznać tylko 50 proc. nafty wydobywanej na terenach należących poprzednio do Niemców. Związek Radziecki miałby dostać prawo do poszukiwania nafty tylko na jednej trzeciej obszaru pól naftowych wschodniej Austrii. Propozycje francuskie poza tym przewidywały przyznanie Związkowi Radzieckiemu tylko tych aktywów Dunajskiego Towarzystwa Żegluga, które należały do Niemców i które znajdują się na Węgrzech, w Bułgarii i w Rumunii. Jako kompensatę za pozostałe aktywa niemieckie, które w myśl uchwał poczdamskich powinny przejść w posiadanie Związku Radzieckiego, propozycje francuskie przewidywały dostawę towarów z Austrii dla Związku Radzieckiego na sumę 100 milionów dolarów w ciągu określonej ilości lat (wspomni nano o okresie 8—10-letnim). Związek Radziecki oczywiście nie mógł się zgodzić na te propozycje, które nie brały w rachubę ogromnych strat poniesionych przez naród radziecki na skutek najazdu hitlerowskiego.

Wysunięte z końcem stycznia b.r. propozycje sowieckie są, zgodnie z opinią znacznej części prasy zarówno Austrii jak i innych krajów, sprawiedliwe i mogą posłużyć jako podstawy dla osiągnięcia porozumienia. Propozycje sowieckie sprwadają się zasadniczo do następujących punktów: Związek Radziecki otrzymuje koncesje na wydobycie dwóch trzecich obecnej produkcji nafty w Austrii oraz koncesje na poszukiwanie nafty na terenie dwóch trzecich pól naftowych wschodniej Austrii. Związek Radziecki otrzymuje nie tylko wszystkie aktywa żegluga dunajskiej na Węgrzech, w Bułgarii i w Rumunii, ale i 25 procent aktywów w samej Austrii, a za wszystkie pozostałe niemieckie aktywa przekazuje Austrii zobowiązując się ona wyplacić zainteresowanym krajom określone sumy, w tym 200 milionów dolarów Związkowi Radzieckiemu w ciągu 2 lat. Aktywa przekazane Związkowi Radzieckiemu nie mogą być wyłączone bez jego zgody. Przedsiębiorstwa, które przechodzą na własność ZSRR, podlegają ustawodawstwu austriackiemu.

Sądząc po stanowisku zajętem przez wiele pism austriackich należałoby sądzić, że propozycje sowieckie zostały przyjęte przechylnie w oficjalnych kołach wiedeńskich. Powstaje jednak pytanie, czy anglo-amerykańscy epikurawcy obojętnego rządu austriackiego będą się bezeli ze zdaniem wiedeńskich kół rządzących. Nie jest przecież tajemnicą, że Londyn a szczególnie Waszyngton kontrolują działalność rządu Figla-Grubera. Sądząc zaś po niektórych wypowiedziach prasy, kół rządowe w Londynie i Waszyngtonie nie śpieszą się z podpisanem austriackiego traktatu poko-

jowego. Obecnie nieokreślone położenie Austrii w zupełności im przeciw odpowiada, gdyż ułatwia użarcie Austrii przez kapitał anglosaski. „Amerykanie — pisał dziennik austriacki „Oesterreichische Zeitung“ z dn. 1 lutego — nie chcą dopuścić do porozumienia między Austrią a Związkiem Radzieckim. Zdaje się, że będą kontynuowali swoją taktykę, mimo że twierdzą coś wręcz przeciwnego“.

Niektóre angielskie i amerykańskie pisma dla udowodnienia, że sowieckie propozycje są rzekomo nie do przyjęcia, czeplają się po prostu śmiesznych argumentów. Dopiero niedawno, podczas konferencji londyńskiej, te same pisma twierdziły, że były niemieckie przedsiębiorstwa w wchodniej Austrii, które przeszły pod kontrolę władz sowieckich, mają olbrzymią wartość dla gospodarki austriackiej. Obecnie w związku z propozycją radziecką, która przewiduje wypłacenie przez Austrię za te przedsiębiorstwa 200 milionów dolarów, te same pisma stwierdzają, że wspomniane przedsiębiorstwa nie dają dochodów i stanowią tylko finansowy ciężar dla Austrii. Moskiewska prasa wskazuje na to, że przez swoje nowe propozycje Związek Radziecki jeszcze raz dał dowód szczerzej chęci przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego z Austrią. Londyńska konferencja zastępów ministrów Spraw Zagranicznych wykaże, czy mocarstwa zachodnie rzeczywiście chcą zapewnić narodowi austriackiemu warunki pokojowego rozwoju, warunki dla odbudowy demokratycznej i niezależnej Austrii.

Moskwa, w lutym.
P. SEREBRIANNIKOW

Zamieszczenie w obozie anglosaskim przed konferencją londyńską

LONDYN, 20.2 (PAP). — Stanowcze wystąpienie premiera belgijskiego Spaaka, który zażądał dopuszczenia krajów Beneluxu do udziału na pełnych prawach w konferencji londyńskiej trzech mocarstw w sprawie Niemiec i poparcie tych żądań przez Francję, wywołało do mieszanie w obozie anglosaskim.

Ambasador USA Douglas, który wrócił wczoraj samolotem z Waszyngtonu, odbył konferencję z min. Bevinem celem rozważenia wytworzonej sytuacji. W kołach politycznych Londynu panuje powszechne przekonanie, iż konferencja trzech państw zachodnich stanie się widownią ostrych zatargów.

Korespondent dyplomatyczny „Timesa“ podkreśla, iż osiągnięcie porozumienia w sprawie udziału państw Beneluxu w konferencji będzie trudniejsze, niż to się pozornie wydaje. Tygodnik „Tribune“ zaznacza, że dopuszczenie państw Beneluxu do udziału w konferencji londyńskiej na pełnych prawach, znacznie rozszerzy ramy konferen-

Niebezpieczeństwo grozi Republice ze strony zjednoczonej reakcji

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Na ręce czechosłowackiego ministra rolnictwa napływają bez przerwy rezolucje drobnych rolników i robotników rolnych, którzy domagają się wprowadzenia w życie pełnej reformy rolnej, oraz ustaw, dotyczących komasacji gruntów.

PRAGA, 20.2 (PAP). Były wicepremier socjalista Fierlinger wy-

głosił w Zlinie przemówienie do 20.000 robotników. Mówca oświadczył, że Front Narodowy w Czechosłowacji nie spełnia już obecnie swej roli. Jedyną wielką siłą, która zachowała ideę współpracy wszystkich ugrupowań, jest ruch zawodowy. Fierlinger z naciskiem podkreślił, że jedności czechosłowackiego ruchu zawodowego należy

strzec, jak największego skarbu.

Oświadczenie posła Slansky'ego

Sekretarz Czechosłowackiej Partii Komunistycznej poseł Slansky wygłosił przemówienie, w którym podkreślił niebezpieczeństwo, grożące Republice ze strony zjednoczonych sił reakcji. Poseł Slansky zapowiedział, że w wypadku, gdyby reakcja pokusiła się o wywołanie puczu przeciwko rządowi i utworzyła antykonstytucyjny „rząd fachowców“, — świat pracy niezwłocznie wystąpi czynnie w obronie Republiki.

PRAGA, 20.2 (PAP). Podano urzędowo do wiadomości, że na ostatnim posiedzeniu rządu omawiano niektóre sprawy, dotyczące personalnej polityki ministerstwa spraw wewnętrznych. Z uwagi na to, że minister spraw wewnętrznych Nosek, z powodu choroby nie był obecny na posiedzeniu, premier Gottwald zwołał następnego posiedzenie na piątek 20 lutego. Na piątkowym posiedzeniu mają być omówione m. in. problemy, związane ze zbliżającym się terminem wyborów.

Premier Gottwald u prezydenta Benesa

PRAGA, 20.2 (obsł. wł.). Prezydent Benes przyjął wczoraj premiera czechosłowackiego Gottwalda na specjalnej audiencji.

Minister Madzalewski u prez. Benesa

PRAGA, 20.2 (PAP). Prezydent Republiki Czechosłowackiej dr Edward Benes przyjął w dniu wczorajszym ministra spraw zagranicznych Madzalewskiego, z którym odbył dłuższą rozmowę.

Amb. Michałowski u min. Mac Neila

LONDYN, 20.2 (PAP). — Dnia 19 bm. ambasador R. P. w Londynie prof. Jerzy Michałowski został przyjęty przez ministra stanu Mac Neila, z którym odbył dłuższą rozmowę.

Rozmowa dotyczyła aktualnych zagadnień politycznych i gospodarczych, interesujących oba rządy.

Międzypartyjne „zawieszenie broni“ w Włoszech

RZYM, 20.2 (PAP). — Przywódcy klubów parlamentarnych opublikowali dzisiaj wieczorem wspólny manifest do narodu, w którym nawołują do zachowania ładu i spokoju w okresie przedwyborczym i w czasie wyborów. Zobowiązania poszczególne partii ujęte zostały w 8 punktach. Międzypartyjnym porozumieniem Porozumiewawcza stworzyła własną organizację, która będzie czuwała w terenie nad realizacją powziętych postanowień.

Jednocześnie prowadzone są pertraktacje w sprawie „zawieszenia broni“ na okres wyborczy również na terenie związków zawodowych. Sekretarz Generalnej Konfederacji Pracy Di Vittorio oświadczył, iż zgodzi się na tego rodzaju „zawieszenie broni“, jeśli zastosują się do niego również przedsiębiorcy.

Porozumienie handlowe między ZSRR, Belgią i Luksemburgiem

MOSKWA, 20.2 (PAP). Dnia 18 lutego podpisano w Moskwie porozumienie handlowe między Związkiem Radzieckim a Belgijsko-Luksemburskim Związkiem Gospodarczym.

Porozumienie ustala warunki wymiany towarowej między obu kontrahentami oraz spis wzajemnych dostaw na rok 1948. Przewidziano również wymianę określonych towarów w 1949 r.

Na mocy porozumienia obrotu towarowego będą znacznie rozszerzone. Belgia i Luksemburg będą dostarczać Związkowi Radzieckiemu m. in. metale kolorowe, urządzenia energetyczne i elektryczne, pewne gatunki surowców tekstylnych, skóry do podszewy, kawę itp. Związek Radziecki będzie natomiast wysyłał Belgijsko-Luksemburskiemu Związkowi m. in. zboże, drzewo, celulozę, azbest, rudy itp.

Cyniczne oświadczenie sędziego amerykańskiego

Niemcy mieli prawo rozstrzeliwać partyzantów!

NORYMBERGA, 20.2 (API). Amerykańska polityka wybielania zbrodni hitlerowskich znalazła nowy wyraz w oświadczeniu przewodniczącego trybunału zbrodni wojennych, amerykańskiego sędziego, Charlesa Wennersturma, w procesie b. generałów hitlerowskich oskarżonych o popełnienie zbrodni w południowo-wschodniej Europie, a zwłaszcza o znęcanie się nad partyzantami.

Sędzia Wennersturm w swym oświadczeniu oświadczył z całym cynizmem, że bałkańscy partyzanci, którzy walczyli przeciwko Niemcom w czasie wojny nie mogą być traktowani według statutu wojennego, obowiązującego w prawie międzynarodowym. W związku z tym, zabijanie wziętych do niewoli członków ruchu oporu — powiedział sędzia amerykański, — którzy byli w istocie „wolnymi strzelcami nie może być stawiane, jako zarzut oskarżonemu generałowi hitlerowskiemu“.

Stanowisko sędziego Wenner-

sturm, wywołało oburzenie w całej opinii publicznej.

B. główny doradca dyplomatyczny rządu brytyjskiego, lord Vansittart oświadczył, że orzeczenie sędziów amerykańskich w Norymberdze, jest posunięciem bardzo niebezpiecznym i przedstawiającym w fałszywym świetle sytuację wojenną. „Rządy państw sprzymierzonych — powiedział Vansittart — zawsze całkowicie uznawały legalność ruchów partyzanckich i do starczyły im broni. Partyzanci walczący nie tylko na Bałkanach, ale we Francji, Holandii i innych krajach. Członkowie Ruchu Oporu czyliby się obrażeni i miałiby słuszną przyczynę, gdyby jakiś przedstawiciel władz sousznicznych oświadczył, że nie mogli oni korzystać z praw przysługujących stronie walczącej i że Niemcy mieli prawo ich rozstrzeliwać.“

Trybunał dla zbrodni wojennych w Norymberdze, wydał wyrok w procesie b. generałów hitlerowskich, oskarżonych o popełnienie zbrodni w południowo-wschodniej Europie.

Na mocy wyroku feldmarszałek List oraz gen. Kuntze skazani zostali na dożywotnie więzienie. Gen. Rendulitz na 20 lat więzienia. Na karę 20 lat więzienia skazany został również gen. Wilhelm Speidel b. gubernator Grecji. Pozostali oskarżeni otrzymali wyroki od 15 do 7 lat więzienia. Generałowie Herman Hoersch i Kurt von Geitner zostali: niewinni i natychmiast zwolnieni. We wszystkich wypadkach zaliczono oskarżonym okres prewencyjnego aresztu.

TUC zwołuje rozłamową konferencję zw. zaw. państw marshallowskich

LONDYN, 20.2 (PAP). — Rada Generalna Kongresu brytyjskich Trade Unionów postanowiła zwołać na własną rękę, wbrew decyzji Światowej Federacji Związków Zawodowych, konferencję przedstawicieli związków zawodowych 16-tu państw, objętych planem Marshalla. Konferencja odbędzie się w Londynie w dniach 8 — 10 marca. Zaproszenia wysłane zostaną m. in.

do amerykańskich związków zawodowych — AFL i CIO, do rozłamowców z francuskiej „Force Ouvriere“ oraz do niemieckich związków zawodowych wszystkich czterech stręt.

Właściwymi inicjatorami konferencji były amerykańskie związki zawodowe, zwłaszcza AFL, które wywarły odpowiedni nacisk na kongres brytyjskich Trade Unionów. Celem konferencji ma być sprzecyzowanie stanowiska związków zawodowych wobec planu Marshalla.

W kołach lewicowych Londynu decyzja Kongresu Trade Unionów oceniana jest jako poważny krok w kierunku rozbitcia jedności Światowej Federacji Związków Zawodowych, mimo zaprzeczeń sekretarza generalnego brytyjskich związków zawodowych Tewsona. Tewson zażyczył, iż Kongres Trade Unionów nie zamierza wystąpić ze Światowej Federacji Związków Zawodowych.

Zdrada interesów robotniczych

Komentując decyzję Kongresu brytyjskiego Trade Unionów, aprobującą, w istocie rzeczy, politykę rządu w sprawie zamrożenia płac na obecnym poziomie, „Daily Worker“ stwierdza, że decyzja ta jest jawną zdradą interesów rzesz pracujących.

Akceptując zasady ogłoszonej przez rząd „Białej Księgi“ píše „Daily Worker“ — Rada Generalna Trade Unionów tym samym przyłączyła się do ofensywy rządu przeciwko poziomowi płac robotniczych. Dziennik stwierdza w końcu, iż milionowe rzesze robotników angielskich zdecydowane są kontynuować walkę o podwyżkę płac. Walka ta przybierać będzie stale na sile, nie bacząc na zdradzieckie stanowisko Rady Generalnej Kongresu Trade Unionów.

W kilku wierszach

— Na posiedzeniu Rady Ekonomicznej i Społecznej ONZ, delegat Polski, Rudziński, omawiając sprawę współpracy światowej organizacji żywnościowej i rolniczej (FAO) z innymi organizacjami międzynarodowymi, poddał surowej krytyce działalność międzynarodowego nadzwyczajnego komitetu żywnościowego.

— 23 lutego wyjechał do Warszawy 10-osobowa delegacja handlowa rządu jugosłowiańskiego pod przewodnictwem wiceministra handlu zagranicznego Jugosławii, Branca Zlatarica.

— Radzieckie władze Berlina złożyły protest przeciw zakazowi rozpowszechniania w strefie amerykańskiej Berlina wyjątków z mowy ministra Molotowa.

— Do Pragi przybył wiceminister spraw zagranicznych ZSRR, Zorin, który wziął udział w uroczystościach, urządzonych przez Towarzystwo Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej.

— W wyborach dodatkowych w Paisley koło Glasgow kandydat labourystowski Johnson został wybrany większością 6.545 głosów.

— Wczoraj rozpoczęły się w Rzymie obrady Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Międzypartyjnej Demokratycznej z udziałem delegatów Włoch, Francji, Polski, Australii, Jugosławii, Chin, Norwegii, Kanady, ZSRR i Anglii.

— Andre Le Troquer, b. socjalistyczny minister obrony narodowej, został wybrany pierwszym wiceprzewodniczącym Zgromadzenia Narodowego na miejsce Maxa Lejeuna, który został mianowany wiceministrem spraw wojskowych.

— Parlament austriacki uchwalił nowe do ustawy antyhitlerowskiej. Nowela ta przewiduje amnestię dla wszyst-

kich b. członków NSDAP, urodzonych po roku 1918.

— Eskadra argentyńskiej floty wojennej, składająca się z 2 krążowników i 6 kontrtorpedowców, wpłynęła na wody Antarktyki.

— Sekretarz generalny S.F.Z.Z., Louis Salliant, wyjechał do Włoch. Z Włoch Salliant uda się do Jugosławii.

— W dniu 17 bm. Senat USA przekazał Izbie Reprezentantów projekt ustawy w sprawie zredukowania o 2 i pół miliarda dolarów budżetu, zaproponowanego przez prezydenta Trumana na rok 1948/49.

— W dniu 19 lutego br. wprowadzony został oficjalnie we Francji wolny handel złotem. Transakcje będą dokonywane przez pośredników, posiadających licencje, pod kontrolą syndyka giełdy.

— Niemiecka Partia Jedności oraz partia komunistyczna w strefie brytyjskiej złożyły protest zarządom wojskowym w zachodnich strefach okupacyjnych w Niemczech oraz na ręce Rady Kontroli przeciwko represjom, stosowanym wobec tych partii w Zachodnich Niemczech.

— Parlament belgijski 184 głosami przeciwko 9 zatwierdził projekt ustawy, przyznający kobietom czynne i bierne prawo wyborcze do całej ustawodawczych.

— B. król Rumunii Michał i księżniczka Anna Bourbonn zakupili wille na Capri, gdzie zamierzają się osiedlić.

— Powódź w okręgu Adana na granicy syryjskiej nabiera coraz większych rozmiarów. Cała równina znajduje się pod wodą. Straty sięgają wielu dziesiątków milionów funtów.

Dlaczego Muzeum Robotnicze

Tworzące się w Łodzi Muzeum Robotnicze powinno wywołać wielkie zainteresowanie w różnych kołach naszego społeczeństwa, a przede wszystkim wśród wszelkiego rodzaju działaczy społecznych. Muzeum takiego — poza Zw. Radzieckim — nie ma w żadnym państwie europejskim i amerykańskim. W Anglii, w Niemczech czy Stanach Zjednoczonych istnieją przeróżne muzea, obok rzeczywiście największego znaczenia zbiorów dzieł sztuki, kultury i zabytków przeszłości — aż do zbiorów, robiących wrażenie tworzą chorej wyobraźni jakiegoś maniaka. Nikomu jednak z ludzi, odgrywających w tamtych krajach czołową rolę w życiu kulturalnym, społecznym czy politycznym, czy mających wielkie możliwości z innych powodów, nie przyszło na myśl stworzenie muzeum, które by zobrazowało i odtworzyło historyczną rolę i dziejową rolę klasy robotniczej.

W Polsce Muzeum Robotnicze może oddać nie dające się ocenić usługi, a potrzeba jego jest nieodzowna. Nasza opinia publiczna na ogół mało orientuje się w zasługach i walkach klasy robotniczej, w jej roli historycznej i społecznej, jeszcze nie zakończonej — a z przykrością trzeba stwierdzić, że pod określenie „opinia” w danym wypadku należy podciągnąć także znaczną część klasy robotniczej. Niewątpliwie jest faktem, że duża część naszych robotników nie ma jeszcze należytego wyrobienia politycznego i społecznego.

Najwięcej z pewnością jest rozumiana i najlepiej oceniana wśród robotników i poza nimi wielka siła polityczna i społeczna klasy robotniczej. Pod wieloma względami ma to zasadnicze i rozstrzygające znaczenie. Ale w jakim stopniu opinia publiczna orientuje się w zasługach klasy robotniczej w rozwoju oświaty i kultury, w podniesieniu stanu zdrowotności publicznej — tym samym zaś w tworzeniu siły i potęgi narodowej?

A przecież robotnik, który w długich i ciężkich zmaganiach wywalczył uznanie swojej godności ludzkiej, wywalczył ośmiodziesiętny dzień pracy, prawo mycia się i leczenia, prawo posyła-

nia dzieci do szkół i czytania gazet — walczył tym samym o rozwój kultury narodowej i o zdrowotność publiczną. Nie piszemy w tej chwili historii klasy robotniczej, a ludzie, którzy tymi rzeczami się zajmują, znają to wszystko dobrze. Chodzi jednak o ogół i wydaje się nam, że Muzeum Robotnicze może odegrać szczególną rolę w popularyzowaniu zasług i walk klasy robotniczej i w ich rozumieniu.

Muzeum w Łodzi jest dopiero w chwili tworzenia się i projekty jego nie są jeszcze ostatecznie opracowane. Muzeum ma pokazać zdobycze socjalne robotników i ich walkę o nie. Specjalny dział ma ilustrować walkę klasy robot-

niczej o niepodległość i demokrację oraz wkład klasy robotniczej w kulturę ogólnoludzką. Muzeum ma następnie uwidocznić zwiędzającą historię warsztatu robotniczego i przy Muzeum ma być utworzony zbiór dokumentów, przedstawiających walkę robotników i ich wkład w całokształt życia Polski. Między innymi wysunięty został także projekt stworzenia t zw. Muzeum żywego; byłoby nim czynne przedszkole, specjalne instytucje opieki nad zdrowiem i nauką robotnika itp. Znaczenie praktyczne Muzeum będzie oczywiście zależało od jego treści i od urzędzenia — ale sprawa jest na dobrej drodze.

St. M.

Delegaci Rady Związków Artystycznych u Prezydenta Rzeczypospolitej

W dniu 19 lutego r. b. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął na audiencji delegatów Rady Związków Artystycznych przy K. C. Z. Z. w osobach: prezesa Rady P. Perkowski, wiceprezesów inż. T. Nowakowski i adwokata T. Załewskiego, sekretarza generalnego W. Wronskiego oraz członków Rady Jarosława Iwaszkiewicza, Wł. Sokorskiego, W. Jastrzębiec-Rudnickiego i A. Wata.

Rada Związków Artystycznych, nawiązując do wrocławskiego przemówienia ob. Prezydenta, zadeklarowała gotowość wzięcia czynnego udziału w opracowaniu planu kulturalnego oraz w akcji upowszechnienia kultury.

W czasie przeszło dwugodzinnej rozmowy poruszone zostały sprawy wszystkich związków artystycznych, reprezentowanych przez Radę. Specjalnie dużo miejsca poświęcono problemom upowszechnienia czytelnictwa.

Prezydent Rzeczypospolitej podkreślił, że uważa powstanie przy KCZZ tego rodzaju organizacji, jak Rada Związków Artystycznych za poważny krok naprzód w kierunku bardziej planowego opracowywania zagadnień kulturalnych przez czyniki społeczne, a także w kierunku wzmocnienia twórczości artystycznej i zwrócił uwagę na celowość opracowania przez poszczególne związki artystyczne ich postulatów pod adresem organizacji społecznych i władz państwowych.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację nauczycieli i uczniów szkoły powszechnej w Gdyni — Orłowie, której jest protektorem. Delegacji, która wręczyła ob. Prezydentowi artystycznie wykonany album pamiątkowy, towarzyszył prezydent m. Gdyni Zakrzewski.

Kongres uczonych sławistów przed I Kongresem Ogólnosłowiańskim

25 b. m. zbierze się w Pradze Czeskiej Plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego dla przedyskutowania zagadnień, związanych z przygotowaniem na kwiecień r. b. Kongresem Uczonych Sławistów w Moskwie oraz z Kongresem ogólnosłowiańskim, który odbędzie się w Pradze Czeskiej w czerwcu r. b. Z Warszawy na obrady plenum wyjeżdża przewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Polsce wicemarszałek Sejmu Barcikowski, na czele 5-osobowej delegacji polskiej.

Projekty nowych ustaw na Sejmowej Komisji Skarbowo-Budżetowej

W dniu 19 bm. Komisja Skarbowo-Budżetowa załatwiła szereg projektów ustaw rządowych do skierowania się na plenum Sejmu.

Projekt ustawy o udzielaniu poręki państwowej referował poseł Krzysztof Radziwiłł (SD). Poseł Dąbek (PPR) referował projekt ustawy o zmianie dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym.

Wreszcie projekty ustaw: o dodatkowych kredytach do budżetu na okres od 1 kwietnia 1946 r. do 31 grudnia 1946 r. oraz o kredytach dodatkowych do budżetu na okres od 1 stycznia 1947 r. do 31 grudnia

1947 r. referował poseł Wyrzykowski (SL). Wszystkie te projekty przyjęto wraz z poprawkami, zgłoszonymi przez referentów.

Umowa lotnicza między Polską a Jugosławią

Prezydent Rzeczypospolitej zarządził ogłoszenie w „Dzienniku Urzędowym” RP umowy o komunikacji lotniczej między Polską a Jugosławią.

Trzęsienie ziemi notule Obserwatorium Astronomicznego w Krakowie

Obserwatorium Astronomiczne w Krakowie zanotowało w dniu 18 b. m. już trzecie z rzędu w tym roku trzęsienie ziemi. Poprzednie dwa zanotowano 24 stycznia i 9 lutego r. b. w odległości około 5.300 km i 2.600 km.

Jan Brzoza laureatem nagrody literackiej m. Katowic

Nagroda literacka m. Katowic przyznana została Janowi Brzozie za całokształt jego twórczości literackiej ze szczególnym uwzględnieniem powieści pt. „Ziemia”, która w najbliższym czasie ukaże się w druku.

Z żalobnej karty

W Katowicach zmarła po dłuższej chorobie, przeżywszy 38 lat, jedna z najwybitniejszych artystek Państwowego Teatru Śląskiego — Teresa Suchecka.

Kariere artystyczną rozpoczęła T. Suchecka na scenie Teatru Polskiego w Warszawie, następnie kolejno występowała w Łodzi, Wilnie, Krakowie, Lwowie i Katowicach.

Kronika polityczna

PRZYJĘCIE W M. S. Z.

Gen. Grosz przyjął w dniu 9 b. m. posła Danii w Warszawie p. J. strol załgana emigracja londyńska. Wilhelma H. Eickhoffa

ANTONI SŁONIMSKI

Wrażenia z Ameryki

PRZESTĘPCZOŚĆ

Pisząc o Ameryce, wystrzegać się należy przesady, i rzeczywistości tego wielkiego kraju nie należy podawać w fotomontażach czy raczej w fotoszantażach Porównywanie Ameryki z innymi krajami nie wiele daje, bo Ameryka jest krajem zbyt różnym od reszty świata. Byłem w Stanach Zjednoczonych przed wojną i porównanie owej Ameryki z Ameryką dzisiejszą wydaje mi się jedynie możliwe. Ameryka się zepsuła, polityka trumanska niszczy instytucje wolnościowe i swobody, z których ten kraj był dumny. Szczucie komunistów przerzuca się na szczucie lewicowców, ludzi niezależnych, na obokrajowców, Murzynów i Żydów. Niezależnie od tego wzmagają się przestępstwa, morderstwa i gwałty. Prasa amerykańska alarmuje na ten temat. W mieście Atlanta w przeciągu ostatniego roku popełniono 153 morderstwa 351 napadów z bronią w rękę i dwadzieścia gwałtów. Ludność tego miasta

wynosi około czterystu tysięcy. Nie jest to jednak cyfra rekordowa. Rekord w przestępczości należy do półmilionowego miasta Houston. Skąd w tym bogatym „szczęśliwym” kraju tyle przestępczości? Oficjalne źródła amerykańskie podają cyfrę stu tysięcy morderstw za ostatnie lat dwadzieścia, ale dodać trzeba, że są to tylko morderstwa, których sprawcy nie zostali wykryci. Nie tłumaczy tego ani film gangsterski, ani literatura kryminalna.

Walter White jest blondynem o niebieskich oczach. Patrząc na niego trudno doszukać się jakiegokolwiek cechy murzyńskiej. Ma on niewielką przymieszkę, ale ojciec jego, listoncz z Atlanty, miał jeszcze wyraźne cechy murzyńskie. White był młodym chłopcem, gdy tłum biały napadł na ich dom na Houston Street. Wtedy, powiada White, poczułem nie tylko strach, ale poczułem również i radość i dumę, że jestem po stronie napadanych, a nie po stronie białych morderców. „Byłem szczęśliwy, że nie jestem po stronie tych, którzy tworzyli historię świata, historię wojen, gwałtu i łupieżstwa”.

Na dobro Ameryki trzeba jednak powiedzieć, że najwybitniejsi jej pisarze walczą o prawa Murzynów. Nie trzeba symplifikować i wyobrażać sobie, że Stany Zjednoczone rządzone są przez Ku Klux Klan, ale nie trzeba również bagatelizować okrucieństwa tłumy amerykańskiego i rosnącej fali przestępczości. Gdy się zważy łatwą pobudliwość i bezkrytycyzm tego tłumy, trudno nie dostrzec potencjalnych możliwości i niebezpieczeństwa amerykańskiego neo-faszystów.

FARTUCH I PŁASZCZ

Z punktu widzenia spraw polskich zanotować trzeba wyraźną proumniejszość wielu pism amerykańskich. W anty-rosyjskiej akcji szukają naturalnego sprzymierzeńca w Europie. Można powiedzieć o liberalizmie angielskim, że jest „do wypicia na miejscu, ale nie

czarna plama

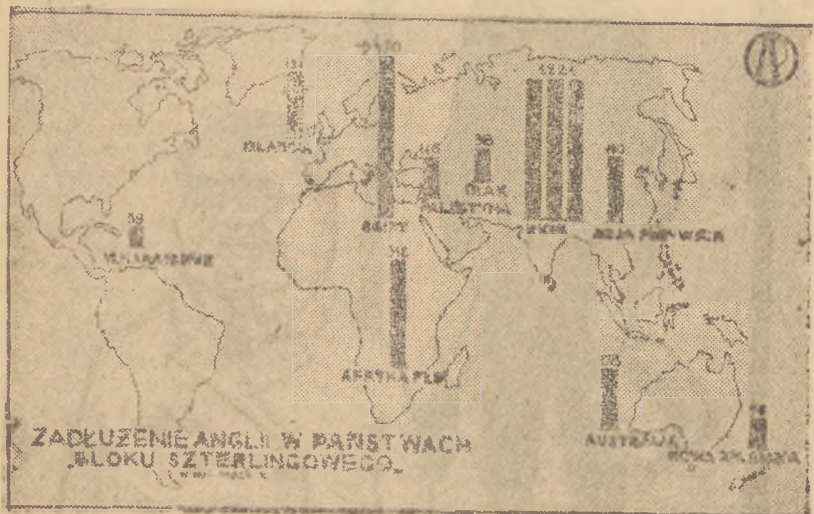
Inną czarną istotnie plamą na demokracji amerykańskiej jest sprawa murzyńska. Nie da się jej zakrzywić ani zbagatelizować. Literatura murzyńska ma w sobie gorę i namietność, która tak często brzmi w głosach ludzi poniżanych, krzywdzonych i wzgardzonych. Walter White w artykule drukowanym niedawno w „Saturday Review of Literature” pisze o sobie: „Byłem Persem padającym pod ciążą hord Aleksandra. Byłem Kartagińczykiem mordowanym przez legiony Rzymu. Byłem Francuzem pod Waterloo, Anglo-Saksonem pod Hastings. Polakiem w Warszawie. Wszędzie i zawsze, gdzie byli zwyciężeni, byłem po stronie zwyciężonych”

Artykuł ten, stanowiący przedruk z wychodzącego w Londynie „Tygodnika Polskiego”, jest zakończeniem serii artykułów p. t. „Unesco w Meksyku”

Zadłużenie Anglii w koloniach i w „obszarze szterlingowym“

WYSOKIE koszty prowadzenia wojny zmusiły Anglię w okresie 1940—1945 do zaciągnięcia w koloniach brytyjskich i w tak zwanym „obszarze szterlingowym“ olbrzymiego długu w wysokości około 3 miliardów funtów, który ciąży obecnie na finansach Wielkiej Brytanii. Gdyby wierzyciele potrafili wymóc spłatę tej sumy, oznaczałoby to dla Anglii zupełne bankructwo i katastrofę gospodarczą.

Zamieszczony powyżej wykres obrazuje zadłużenie Anglii w państwach szterlingowych za poszczególne lata.

Po wojnie Anglia ogłosiła niewypłacalność, a wierzyciele nie mają sily wykonawczej, aby zmusić ją do spłacenia długu. Z drugiej strony Stany Zjednoczone wykorzystywały słabość po wojnie pozycję finansową Anglii i szybko usadowiły się na „zwolnionych“ przez W. Brytanię rynkach zbytu, jak np. w Indiach, Egipcie itd. Kraje te mimo że leżą w „obszarze szterlingowym“ i powiązane są z Anglią szeregami układów i wspólną niekiedy polityką finansową, przestały obecnie być domeną handlu brytyjskiego.

WYMIANA TYLKO W OBSZARZE SZTERLINGOWYM

Wymiana handlowa wewnątrz „obszaru szterlingowego“ oparta jest na zasadzie preferencyjnej, czyli na uprzywilejowaniu członków tego „obszaru“ pod względem handlowym. Państwa tego obszaru zobowiązane są w pierwszym rzędzie kupować w Anglii i w innych krajach „szterlingowych“ i dopiero w wypadku braku poszukiwanego produktu w „obszarze szterlingowym“, mają prawo zwrócić się do państwa spoza obszaru. Okres wojenny przyniósł ze sobą dalsze powiązanie i ujednoczenie polityki handlowej i finansowej między Anglią a „obszarem szterlingowym“, w obrębie którego wymiana handlowa odbywa się tylko za farty szterlingi. Wielka Brytania, pragnąc uniknąć zadłużenia i zależności finansowej od państw spoza „obszaru szterlingowego“, kupowała jak najwięcej w krajach „szterlingowych“, starając się nie dopuścić do „ucieczki“ walut szterlingowych do USA i do krajów strefy dolarowej, które były głównymi dostawcami materiałów wojennych.

PROJEKTY LIKWIDACJI DŁUGÓW

Teoretycznie, ujemne salda szterlingowe, pozostałe na rachunku Anglii mogłyby posłużyć np. Indiom czy Egipcjom do finansowania importu tych krajów z Anglii. Jednakowoż ogólny dług jest tak wielki, że użyty jako czynny pie-

Rokowania polsko-czechosłowackie

W sprawie ubezpieczeń społecznych. W dniu wczorajszym wyjechała do Pragi delegacja polska do rokowań w sprawie polsko-czechosłowackiej umowy w zakresie ubezpieczeń społecznych. Projektowana umowa ma uregulować wzajemne stosunki w sprawie wypłaty świadczeń przez instytucje ubezpieczeń społecznych jednego państwa uprawnionym, zamieszkałym na obszarze drugiego państwa, oraz ochronę uprawnień ubezpieczeniowych osób, które pracowały kolejno w obu państwach. Ponadto delegacja omówi szereg zagadnień z dziedziny opieki społecznej, ochrony pracy i zatrudnienia. Rokowania potrwać prawdopodobnie około miesiąca.

wisłe (wciąż jednak teoretycznie) użyć sum, które winna im jest Wielka Brytania na zakup towarów w innych krajach. W rezultacie jednak było by to jedynie zamianą wierzycieli i nie zmieniło by w niczym samego faktu zadłużenia Anglii, ani nie ulżyło by jej sytuacji finansowej.

KAPITAŁNY POMYSŁ

W poszukiwaniu rozwiązania tej kwadratury koła angielskich finansistów, niektórzy eksperci brytyjscy doszli do przekonania, że między dostawami wojennymi „obszaru szterlingowego“ do Anglii, a dostawami amerykańskimi w ramach lend-lease istnieje podobieństwo. Jedne i drugie powstały w czasie wojny na skutek olbrzymich zakupów i wydatków, związanych z prowadzeniem przez Anglię kampanii zbrojnej, zakładaniem baz, zaopatrzeniem wojsk itd. Ponieważ Stany Zjednoczone zawiesiły (przynajmniej na razie) należności za dostawy z lend-lease, zapytują eksperci brytyjscy, dlaczego nie miałyby tego samego uczynić państwa-wierzyciele z „obszaru szterlingowego“.

Jakie stanowisko zajmą te państwa — jeszcze nie wiadomo. Podobno toczą się rozmowy między zainteresowanymi stronami, nie jednak nie przeniknęło do opinii publicznej co wskazywałoby, czy, w jaki sposób i na jaki czasokres rozłożona będzie spłata tego miliardowego długu, ciężącego na Anglii. Dopóki problem ten nie zostanie rozwiązany, wypłacalność Wielkiej Brytanii stać będzie pod wielkim znakiem zapytania.

Import Anglii w roku 1947

Import Wielkiej Brytanii w roku 1947 objął wiele podstawowych artykułów. Najważniejszym z nich jest węgiel, którego sprowadzono 694 tys. ton ogólnej wartości 3,4 milionów funtów szterlingów. Rudy żelaznej Anglia importowała 6,8 milionów ton, czyli 0,2 miliona ton więcej, niż w r. 1946, i o 0,2 miliona ton mniej niż w r. 1937. Największy wzrost wykazał przywóz rudy żelaznej ze Szwecji, który wyniósł prawie 1/3 ogólnego importu. Spadek wykazał import złomu żelaznego i stalowego (głównie z Niemiec), który wyniósł 379 tys. ton, wobec 443 tys. ton w r. 1946. Import stopów żelaza wzrósł i był o 2/3 wyższy niż przed wojną. Przywóz stali w sztabach wyniósł 112 tys. ton, tj. pięciokrotnie więcej niż przed wojną. Import stali surowej zredukowano w roku 1947 o 1/3, natomiast import stali gotowej, w porównaniu z r. 1946 podwoił się. Import agregatów, żelaza i stali wzrósł w ostatnim roku do 517 tys. ton, co stanowi 17 tys. ton więcej niż w roku 1946, lecz nie osiąga poziomu przedwojennego. Drzewa importowano w roku 1947 o wiele więcej, niż w roku 1946 tak,

że dostawy budulca osiągnęły poziom przedwojenny. Ogólny import zboża i maki wzrósł i osiągnął liczbę 5.949 tys. ton, wobec 4.350 tys. ton w r. 1945. Przywóz pszenicy był o 1/5 mniej niż przed wojną, jednak osiągnął swój najwyższy poziom od roku 1941. Około 4/3 importowanego zboża i maki pochodziło z Kanady, znaczne transporty otrzymano z Argentyny i USA. Ogólny import maki pszennej osiągnął w roku ubiegłym rekord, gdyż wyniósł 894 tys. ton, co stanowi 250 proc. importu z r. 1938. Import kukurydzy był sześciokrotnie mniejszy od przedwojennego, jednakowoż czterokrotnie większy niż w roku 1946. Największe dostawy kukurydzy otrzymała Anglia z Argentyny i z USA. Przywóz jęczmienia, którego w roku 1938 importowano 1 milion ton, wyniósł w latach 1946 i 1947 łącznie tylko 100 tys. ton. Znaczący wzrost zanotowano w ubiegłym roku w przywozie makuchoń i nasion oleistych, aczkolwiek dostawy nie osiągnęły 50 proc. importu przedwojennego. (fm)

Stanowisko Polski wobec odbudowy gospodarczej Europy

W czasie obrad Rady Ekonomicznej i Społecznej ONZ przedstawiciel Polski Oskar Lange wygłosił obszernie przemówienie, omawiające sytuację gospodarczą świata przedstawioną w raporcie sekretariatu ONZ. Ponadto przedłożył on Radzie Ekonomicznej i Społecznej w imieniu Polski rezolucję w sprawie środków mogących ożywić międzynarodową współpracę gospodarczą i usunąć przeszkody na drodze odbudowy powojennej świata, przede wszystkim Europy.

Omówiwszy dane o bieżącej produkcji stali, węgla i żywności w Europie, oraz możliwości produkcji na poszczególnych krajach europejskich, ambasador Lange stwierdził, że jedyną skuteczną drogą odbudowy Europy jest przeprowadzenie inwestycji przemysłowych i finansowych w tych rejonach Europy, w których warunki zapewniają, tak jak w Polsce największą produktywność. Wystąpienie swoje ilustrował amb. Lange danymi, dotyczącymi rozwoju gospodarczego Polski, która stara się zapobiec podziałowi Europy przez utrzymywanie stosunków handlowych prawie z

wszystkimi krajami Europy i krajami zamorskimi.

W przedstawionym Radzie Ekonomicznej i Społecznej projekcie rezolucji amb. Lange proponuje, aby Rada ta stwierdziła, że najlepszym lekarstwem na odrobienie opóźnienia w odbudowie powojennej świata jest oparcie międzynarodowej współpracy ekonomicznej na zdrowych zasadach gospodarczych; aby uznała, że równowaga i rozwój gospodarki światowej wymagają uprzemysłowienia niedostatecznie rozwiniętych przemysłowo krajów, a rozwój gospodarki Europy wymaga przesunięcia punktu ciężkości z Niemiec na inne kraje europejskie bez robienia różnicy między poszczególnymi krajami, aby zalecała członkom ONZ i innym organom międzynarodowym dostosować się do wyszczególnionych w rezolucji zasad; wreszcie aby wezwała zainteresowane rządy do prowadzenia w stosunku do Niemiec polityki, odpowiadającej zasadzie odbudowy Europy, jako całości ze specjalnym uwzględnieniem potrzeb sześcioletniego dla ofiar agresji niemieckiej.

ZA GRANICĄ, PISZA

W 30-lacie Armii Radzieckiej — Stosunki polsko-francuskie — Po konferencji w Pradze

„Nowoje Wremia“

zamieszcza artykuł Erenburga, poświęcony 30 rocznicy Armii Radzieckiej. Erenburg pisze:

„Co by stało się zapytuje na wstępie Erenburg, gdyby Departament Stanu ogłosił dokumenty o działalności wszystkich gentlemanów, którzy przygotowali drugą wojnę światową? Czy wystarczyłoby na to papieru w Stanach Zjednoczonych? Widzę setki tomów archiwów Intelligence Service i Departamentu Stanu, intymne pamiętniki Churchilla, korespondencję Edena z Dullesem, miłosne listy monachijskich melstersingerów, elegie Halifaxa i pastorały fuerehra, prace Hoovera, Dullesa, Forrestala i wielu, wielu innych. Ale niech się uspokoją historycy. Departament Stanu wie, co trzeba ogłaszać i przekłada sensacyjne historyjki nad prawdziwą historię. 30-lecie Armii Radzieckiej zmusza nas do obejrzenia się wstecz, celem przypomnienia sobie różnorodnej działalności gentlemanów, podających się za twórców pokoju.“

„Gentlemani ci nie zauważyli jednego z najważniejszych wydarzeń stulecia: narodzin Armii Radzieckiej. Dzienniki amerykańskie pisały z ironią o „garście oberwańców z karabinami różnego kalibru“. Jedną z młoda rzeczywiście marnie odziana, że uzbrojona Armia Czerwona wygnała wkrótce z ziemi radzieckiej „poskromcieli, protektorów i grabieżców“.

W czasie drugiej wojny światowej Armia Radziecka była nadal zagadką tak dla swych wrogów, jak sojuszników. Ani businessmeni amerykańscy, ani kolonizatorzy angielscy i francuscy, ani kaci niemieccy nie mogli zrozumieć na czym właściwie polega siła prawdziwej ludowej armii. Na krótko przed wojną pewien generał francuski, dowiedziawszy się, że czerwonoarmiści studują literaturę piękną oświadczył, że tacy żołnierze może nadać się do wiewiór, ale on nie chciałby nimi dowodzić na polu walki Niemcy jednak bez wysiłku weszli do Paryża stwierdza Erenburg, ale nie wkroczyli ani do Moskwy, ani do Leningradu. Czerwonoarmiści, studujący literaturę piękną okazali się lepszymi żołnierzami niż Garmelin, lub Weygand.

Po drugiej wojnie światowej, wojujący gentlemani znowu postanowili ruszyć na niesforny i niebezpieczny Związek Radziecki. „Bogowie tym panom nie przywrócili rozumu. Nasi nieprzyjaciele obecnie równie mało jak przed 30 laty rozumieją na czym polega siła Armii Radzieckiej. Gentlemani, którzy decydują o polityce amerykańskiej czynią wszystko, co w ich mocy, aby wywołać nową wojnę światową. Ludy świata widzą jednak, że jeśli w roku 1948 nie ma jeszcze pokoju, to winę za to ponosi imperializm amerykański z jego dyplomacją, lotnictwem, marynarką i przemysłem wojennym.“

Ludy te, wiedzą, że jeśli w roku 1948 nie ma wojny, to tylko dlatego, że istnieje Armia Radziecka studująca zapaly wojenne panów Dullesa, Forrestala i Harrimana. Armia Radziecka nie jest groźna dla słabych, przeciwnie jest ona ich obroną i nadzieją. To nie my bombardujemy wsie greckie. To nie my popieramy Franco. To nie my szcujemy Arabów na Żydów i Hindusów na Muzułmanów. To nie my urządzamy przewroty faszystowskie w Paragwaju. To nie my żądaliśmy od narodu francuskiego, aby za kromkę kukurydzianego chleba wyrzekł się suwerenności. Ani robotnicy paryscy, ani chłopcy sycylijscy, ani rybacy norwescy, ani mieszkańcy Indii, lub Iraku nie obawiają się Armii Radzieckiej. Bo ją się jej tylko wojowniczy gentlemani, jeśli bowiem strażnikami zbrodniarzy hitlerowskich w Norymbierdze byli Amerykanie, to na ławy oskarżonych zaprowadzili ich żołnierze radzieccy. Łatwo było przemawiać na procesie, ale uprzednio należało zwyciężyć pod Stalingradem Armia Radziecka nie zamierza przynieść wolności na Bliskim Wschodzie, Armia Radziecka będzie bronić wolności narodów radzieckich, tak jak to czyniła dzień dzisiejszy.

»L. Ordre«

w artykule, poświęconym stosunkom polsko-francuskim, pisze między innymi:

„Polacy spoglądają obecnie w stronę dwóch stolic europejskich: Paryża i Pragi. W stronę Paryża Polacy wzrok ze zdziwieniem, że w stolicy Francji snuje się intrzygi, które mogą zaszkodzić stosunkom polsko-francuskim. W stronę Pragi patrzą Polacy z nadzieją, że konferencja trzech ministrów spraw zagranicznych wpłynie na zamieszczenie jednostronnego rozwiązania problemu niemieckiego.“

Poruszając sprawę ostatnich arystokratów Polaków we Francji, dziennik przytacza następującą uwagę pewnego korespondenta zagranicznego:

„Do czego zmierzają Francuzi? Czy pragną oni, aby 150.000 górników polskich wróciło z Francji do Ojczyzny? Byłaby to dla Francji strata większa, niż długie miesiące strajku generalnego. Czy Francuzi chcą wstrzymać rozmowy handlowe francusko-polskie, które by umożliwiły Francji nabycie węgla polskiego?“

„L'Ordre“ z kolei zaznacza, że niektórzy wpływowi kierownicy polityki francuskiej są blisko związani z kołami międzynarodowej finansjery. Finansjera ta nie dopuszcza do normalizacji stosunków krajów demokracji ludowej z mocarstwami zachodnimi. Zachodzi pytanie — podkreśla autor artykułu — czy Francja nie została wybrana przez międzynarodową finansjerę za teren do świadczenia w wysiłkach, zmierzających do pogorszenia stosunków między Zachodem i Wschodem.

Rzetelna praca dokonana w Pradze — czytamy w cytowanym artykule — stanowi dla nas po części błędach, jakie Francuzi popełniają w Paryżu. Francja ucierpiała w wyniku agresji niemieckiej w takim samym stopniu, jak trzy państwa, które obradowały w Pradze. Francja posiada interesy wspólne z Polską, Czechosłowacją i Jugosławią. Dlatego też należy żywić przekonanie, że naród francuski ostatecznie wypowie się za polityką odpowiadającą jego bezpieczeństwu i interesom.

Cała prasa czechosłowacka zamieszcza na czołowych miejscach pełny tekst deklaracji ministrów spraw zagranicznych Polski, Jugosławii i Czechosłowacji. Deklaracji tej poświęca dłuższy komentarz dziennik

„Lidova Demokracie“

który zaznacza, że niepokój trzech krajów słowiańskich, wywołany polityką Anglosasów w Niemczech, należy tłumaczyć tym, że ekspansja niemiecka posuwała się zawsze na Wschód. Niedawna przeszłość dowiodła, że polityka zachodnich rządów Niemiec jest nieprzewidywalna.

W końcu dziennik domaga się, aby mocarstwa zachodnie konsultowały się z trzema krajami słowiańskimi, jak również z innymi zainteresowanymi państwami, przy rozwiązywaniu zagadnień niemieckich.

„Berliner Zeitung“

omawiając w artykule wstępnym konferencję praską, stwierdza, że zwołana została ona wobec zagrożenia, że niepokoje trzech państw słowiańskich polityką mocarstw zachodnich w Niemczech.

Ani Praga, ani Warszawa, ani też Belgrad — pisze dziennik — nie zamierzają zrywać swych tradycyjnych stosunków z Zachodem. Wreszcie, chcą je odnowić. Premier Czechosłowacji Gottwald podkreśla kilkakrotnie wartość stosunków handlowych z Zachodem. Jednakże nie chce on za tę cenę sprządać wolności i niezależności swego kraju.

Demokracje wschodnie — kontynuują dalej „Berliner Zeitung“ — przekonały się, że ich perturkacje z Zachodem napotykały stałe na trudności, podczas, gdy ze strony Związku Radzieckiego znajdują rozumienie i pomoc. Osiągnięty wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo mogą one podnieść dziś swój głos za zjednoczeniem Europy, co jest najważniejszą troską krajów zachodnio-słowiańskich.

Dziennik uważa konferencję praską za akt wielkiej wagi państwowej, tym bardziej, że stanowisko trzech biorących w niej udział państw nacechowane było przede wszystkim troską o utrzymanie pokoju.

Nowe wskaźniki wykonania planu w przemyśle

Premiowanie -- funkcja jakości produkcji

PRZEMYSŁ polski ma już poza sobą okres, w którym ilość dymiących kominów fabrycznych i produkcja za wszelką cenę była kwestią zasadniczą. Dziś, gdy podstawowe potrzeby rynku wewnętrznego zostały zaspokojone, gdy w dziedzinie wymiany międzynarodowej pozycja nasza polepszyła się znacznie, na czoło zagadnień wysunął się problem rentowności i dostosowania produkcji do nowych zapotrzebowań.

Wyraźnym odbiciem tej ewolucji zagadnień odnośnie wytwórczości przemysłu państwowego są metody premiowania jego pracowników. I tak pierwsze zarządzenia w tej dziedzinie przyjmowały jako zasadę powszechne premiowanie wszystkich pracowników, uznając przy tym za wskaźniki premiowania wykonanie planu oraz zwiększenie wydajności w stosunku do poprzedniego okresu. Wysokość premii w tym czasie dochodziła do 200 proc. wyposażenia zasadniczego.

DAWNA METODA
JEST NIEWŁAŚCIWA

Metoda ta była słuszną na ówczesnym etapie rozwoju przemysłu, bo prowadząc do wzrostu wydajności, przyczyniła się do zwiększenia produkcji. Jednak dłuższe, bezrytmiczne kontynuowanie jej stworzyło cały szereg nępalgicznych punktów. Jednym z nich było utrwalać się przekonania, że premia jest automatycznym dodatkiem do poborów, drugim wynikającym z tego objawem mogłoby być więc celowe obniżenie planu dla łatwiejszej jego realizacji. Ponieważ premiowanie dotyczyło ogółu pracowników przemysłu, premie otrzymywali w rezultacie i pracownicy nie mający wpływu na wykonanie planu. Również ustalanie premii w zależności od wartościowego wykonania planu dawało w konsekwencji produkcję artykułów kalkulujących się produkcyjnie. Szereg asortymentów koniecznych w gospodarce narodowej nie był produkowany. Poważnym również mankamentem było nie uzależnienie premiowania od stanu zatrudnienia.

ZASADNICZE ZMIANY

Uchwała Kom. Ek. R. Min. z kwietnia 1946 r. obniżyła w związku z podwyższeniem płacy zasadniczej pułap premii z 200 do 100 proc. Zasadnicze zmiany w dziedzinie premiowania wprowadziła uchwała Kom. Ek. R. Min. ze stycznia 1947, uzależniając premiowanie od szeregu nowych czynników. Najważniejsze z nich to:

premię otrzymują wyłącznie pracownicy mający bezpośredni wpływ na wykonanie planu produkcyjnego; podstawą do obliczenia planu produkcyjnego nie zawsze może być wartość produkcji w cenach z 1937, gdyż ceny te będąc jedynie wynikiem podaży i popytu tamtego okresu nie dają obrazu wkładu pracy; jednym z wskaźników premiowa-

nia jest zmniejszenie kosztów własnych, zwiększenie wydajności surowca, zmniejszenie braków; premia zależna jest od nieprzekroczenia stanu zatrudnienia.

Wprowadzona jednocześnie nowa taryfa płac umożliwiła dalsze obniżenie pułapu premii do 60 proc.

W ROKU 1948 —
NOWE WSKAŹNIKI

Rok 1948 bazując na podstawie wspomnianej uchwały Kom. Ek. R. M. będzie okresem udoskonalenia i zmian w tej dziedzinie, wpływających z szeregu nowych zagadnień i czynników, jakie przynosi z sobą rozwijający się przemysł.

W pierwszym rzędzie ściśle uzależni ona premie od wykonania planu nie według wartości i ilości produkcji, lecz jej asortymentów. Chodzi nie tylko o to, by fabryka produkowała dużo, ale to co według planu produkować powinna.

Drugim podstawowym wskaźnikiem wykonania planu będzie jakość produkcji. Produkcja wybrakowana nie tylko nie będzie wliczona przy wykonaniu planu, lecz pociągnie za sobą karę pieniężną. Dalszym warunkiem będzie wykonanie planu produkcji bez przekroczenia planu zatrudnienia. Premia musi być uzależniona od stanu zatrudnienia pracowników.

Zakłady będące w odbudowie lub nowobudujące się, muszą mieć odrębne regulaminy premiowania. Regulaminy te powinny uwzględniać terminowe lub przedterminowe wykonanie robót zgodnie z harmonogramem prac, jakość wykonania robót oraz oszczędność w stosunku do preliminowanych kosztów budowy. (j)

Powojenne trzecie dziesięciolecie hutnictwa w cyfrach

Produkcja przemysłu hutniczego w okresie powojennym kształtowała się następująco: w r. 1945 — 388.546 ton koksu, 228.249 ton surówki, 495.029 ton stali surowej oraz 331.510 ton wyrobów walcowanych i rur bez szwu.

Są to cyfry wprawdzie skromne, jeżeli jednak zważymy, w jakich warunkach hutnictwo nasze rozpoczęło pracę, osiągnięcia powyższe są niewątpliwym sukcesem. Jeżeli bowiem przyjmiemy produkcję hutniczą w r. 1938 za 100, to wskaźnik produkcji w r. 1945 będzie wynosił dla koksu — 76, surówki — 28, stali — 37 i wyrobów walcowanych — 31.

Rok 1946 stał pod znakiem przekroczenia przedwojennej produkcji koksu oraz coraz szybszego zbliżania się innych gałęzi wytwórczości do tego poziomu. W roku tym wyprodukowano (w nawiasie stosunek procentowy do przedwojennej produkcji): koksu — 929.938 ton (166 proc.), surówki — 725.736 ton (82 proc.), stali surowej — 1.219.426 ton (84 proc.), oraz wyrobów walcowanych i rur bez szwu — 796.005 ton (70 proc.).

Rok 1947 posunął produkcję koksu i stali surowej znacznie powyżej przedwojennego poziomu, natomiast w surówce i w wyrobach walcowanych brak zaledwie kilka procent.

Oto odnośne cyfry produkcyjne: koksu — 949.903 tony (170 proc.), stal — 1.579.120 ton (109 proc.), surówka — 867.121 ton (99 proc.), wyroby walcowane oraz rury bez szwu — 1.091.895 ton (97 proc.).

Te osiągnięcia polskiego hutnictwa zasługują na pełne uznanie tym bardziej, że straty wojenne w urządzeniach produkcyjnych, ocenione zostały łącznie na około 40 proc., z czego straty zdolności produkcyjnej wielkich pieców wynio-

sły 30 proc., stalowni 25 proc., walcowni 60 proc., koksowni 20 proc. i innych oddziałów 45 proc.

Rok 1948 przyniesie niewątpliwie dalsze znaczne przekroczenie poziomu produkcji przedwojennej. Reklamą dalszych postępów hutnictwa — poza inwestycjami jest rozwijający się coraz żywiej ruch współzawodnictwa pracy. Mimo ciężkich warunków pracy w tej gałęzi przemysłu, wzrost wydajności pracy dzięki współzawodnictwu szacować można w r. 1947 na około 15 procent.

KOPALNIE RUD ŻELAZNYCH

Produkcję kopalni rud żelaznych ilustruje poniższe zestawienie (w tys. ton):

	rok 1945	1946	1947
ruda ilasta	76,9	301,4	392,4
ruda brunatna	11,5	33,6	38,8
ruda darniowa	5,1	31,0	24,3
magnetyt	1,6	21,9	39,6
piryt	10,0	28,3	39,6

Jak widać najwyższe osiągnięcia zanotowano w pierwszym roku realizacji planu trzyletniego, tj. w roku 1947.

UDZIAŁ ZIEM ODZYSKANYCH

Mówiąc o osiągnięciach naszego hutnictwa, nie sposób pominąć pracy zakładów na Ziemiach Odzyskanych, które włączone organicznie do całości przemysłu hutniczego znalazły naturalne możliwości rozwojowe. A trzeba pamiętać, że z 8-miu zakładów hutniczych na Opolszczyźnie i jednego w Szczecinie, w stosunkowo dobrym stanie przyjęto jedynie hutę Bobrek.

Z chwilą uruchomienia zakładów we wrześniu 1945 r. wyprodukowano: koksu — 12.740 ton, surówki — 3.200 ton, stali surowej — 4.686 ton. Zaznaczyć tu wypada, iż produkcja surówki i stali doznała pewnego celowego ograniczenia, z uwagi na brak bazy przetwórczej na tych terenach.

W r. 1946 produkcja wykazała jednak już wyraźny postęp. Oto cyfry: koksu — 334.490 ton, surówka — 133.988 ton, stal we wlewkach — 122.075 ton, odlewy stalowe — 4.250 ton, odlewy żeliwne — 12.867 ton. W stosunku do produkcji ogólnopolskiej produkcja tych wyrobów stanowi: w koksie — 36 proc., w surówce — 18,4 proc., w stali we wlewkach — 10 proc., w odlewach stalowych — 21 proc., i w odlewach żeliwnych — 30 proc.

W Łodzi powstają nowoczesne urządzenia ciepłe i elektryczne

Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Łódzkiego przystąpiło do opracowania projektu Ciepło-Elektro-Centrali w Łodzi, która zaopatrywać będzie w energię elektryczną i ciepłą zakłady przemysłowe. Zbudowanie tej Centrali da w wyniku b. poważne oszczędności w zużyciu węgla.

Dostarczanie ciepła do fabryk odbywać się będzie przy pomocy specjalnie zainstalowanej sieci rur, przez które przepływać będzie para wodna, podobnie jak w instalacjach centralnego ogrzewania.

Według przewidywań Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Łódzkiego Ciepło-Elektro-Centrala uruchomiona będzie za kilka lat. Łódź specjalnie nadaje się do wprowadzenia tego rodzaju urządzeń, ze względu na skupienie zakładów przemysłowych i stosunkowo mały obszar miasta.

Należy podkreślić, że podobne urządzenia posiada tylko kilka miast w Europie — Moskwa, Brno, Czeskie i Hař.

Komasacja fabryk szpulek i czótenek włókienniczych

Istniejące w Łodzi Fabryki Szpulek Drzewnych, Fabrykę Czótenek i Fabrykę Szczotek skomasowano ostatnio w jeden zakład pod nazwą Państwowe Zakłady Wyrobów Drzewnych Przemysłu Włókienniczego Nr 1.

Skomasowane fabryki wykonały

plan produkcji w styczniu w 112 proc., tak że obecna produkcja zaspakaja potrzeby przemysłu włókienniczego. Kierownictwo fabryk przeprowadza próby z nowymi gatunkami drzewa, które mają doprowadzić do zwiększenia trwałości czótenek. (w.z.)

Produkujemy części do samochodów

„Polskie Zakłady Silników Spalinowych” Fabryka Nr 3 w Poznaniu przystąpiła do seryjnej produkcji części zamiennych do najbardziej popularnych u nas samochodów — Chevrolet, Fiat, DKW i in.

Oprócz tego Zakłady zaopatrywać będą w br. cały rynek wewnętrzny w pierścienie i tłoki alu-

minowe, sworznie i in. Wydatną jest również praca zakładów w zakresie szlifowania cylindrów silnikowych i „wylewania” panewek: w r. ub. produkowano tam miesięcznie 500 sztuk cylindrów i ok. 1.100 panewek. W r. 1947 fabryka wykonywała swe miesięczne plany produkcji z 60 proc. nadwyżką.

Wystawa wyrobów jedwabnych w GUP-io

W Centr. Urzędzie Planowania otwarto wystawę wyrobów jedwabnych Centralnych Zakładów Jedwabiu Naturalnego w Milanówku. Wystawa ta ma na celu zapoznanie

społeczeństwa z bieżącą produkcją jedwabiu naturalnego oraz popularizowanie hodowli jedwabników. Wystawione są barwne plansze, wykresy oraz fotomontaże, ilustrujące hodowlę jedwabników oraz produkcję jedwabiu jak i gotowe wyroby. Na wystawie znajduje się również materiał t. zw. buret, wyrabiany z odpadków jedwabiu. Jedwab Zakładów Milanowskich jest eksportowany w wielkich ilościach za granicę, gdzie cieszy się ogromnym powodzeniem.

Tkaczki pracują aż na 8 krosnach

Dotychczas produkujące tkaczki w przemyśle włókienniczym pracowały na 6 krosnach. W fabryce bawełnianej w Pabianicach dwie tkaczki Sabina Zych i Aniela Bulman zainicjowały pracę na 8 krosnach. Wyniki jakie osiągają każą przypuszczać, że wkrótce znajdą nasładowczyń nie tylko wśród własnych koleżanek fabrycznych, ale i w innych fabrykach. (w.z.)

Stan zatrudnienia w przemyśle hutniczym w grudniu r. ub.

(mk) Stan zatrudnienia w przemyśle hutniczym na koniec grudnia r. ub. wyniósł ogółem 126.521 pracowników, w tym na Ziemiach Odzyskanych 29.612. Hutnictwo żelaza w wymienionym okresie zatrudniało 85.268 pracowników (na

Ziemiach Odzyskanych 16.234), kopalnictwo rudy żelaznej — 7.580, grupa topników — 1.404, przemysł cynkowo-olowiowy — 13.545, przemysł metali kolorowych — 2.953, Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych — 8.275.

Wydobycie rud żelaznych w styczniu

(mk) Zjednoczenie Kopalni Rudy Żelaznej wykonało w styczniu b. r. plan produkcyjny w rudach surowych w 110 proc., w rudach prażonych i wzbogaconych w 107 proc. W dostawach rud darniowych w

poszczególnych grupach materiałowych wykonano m. in. w rudzie ilastej 115 proc., w rudzie brunatnej 103 proc., w rudzie utlenionej 113 proc. oraz w pirycie 103 proc.

Produkcja materiałów ogniotrwałych w styczniu

(mk) Przemysł materiałów ogniotrwałych wykonał plan produkcyjny w najważniejszych grupach materiałowych. I tak w kopalniach — 126 proc., w szamocie — 110 proc., w magnezycie — 100 proc., w za-

prawie i mielźnie — 115,4 proc.

Wykonanie planu przez przemysł zgrupowany w Zjednoczeniu Materiałów Ogniotrwałych wynosiła ogółem 114 proc.

Wytwórczość przemysłu hutniczego na Z. O. w r. ub.

(mk) Hutnictwo żelaza na Ziemiach Odzyskanych w r. 1947 wyprodukowało m. in. 354.090 ton koksu, 159.451 ton surówki, 253.448 stali surowej oraz 22.050 ton odlewów żeliwnych i stalowych. W tym samym czasie kopalnictwo rudy żelaznej na Ziemiach Odzyskanych wyprodukowało 39.679 ton rudy żelaznej surowej, 19.405 ton rudy żelaznej wzbogaconej.

Wartość całoroczna produkcji hutniczej na Ziemiach Odzyskanych wyniosła 218.638 tys. zł. przed wojennych.

Produkcja farb graficznych

Gdańska Fabryka Farb Graficznych, pracująca na dwie zmiany, osiągnęła obecnie miesięczną zdolność produkcyjną wynoszącą 2 tony farb czarnych, 2 tony kolorowych i 8 ton farb rotacyjnych. W roku ubiegłym fabryka przeprowadziła inwestycję kosztującą 10 milionów zł. Obecnie przygotowuje się ona do produkcji uszlachetniającej i do eksportu farb do państw bałkańskich.

Plan wydobycia węgla w r. 1948

Wydobycie węgla kamiennego w Polsce wyniosło w 1938 r. — 38 mil. ton. Na r. b. zaplanowano wydobycie 67,5 mil. ton, co stanowić będzie 177 proc. wydobycia przedwojennego. Z tej ilości kopalnie na Ziemiach Odzyskanych dostarczącej mają 24,1 mil. ton. Plan na 1949 r. przewiduje ogólnie wydobycie 77,5 mil. ton, w tym Z. O. — 28,5 mil. ton. W porównaniu z 1938 r. produkcja w 1949 r. wyniesie 203 proc.

Produkcję brykietów zaplanowano w ogólnej ilości: 1948 r. 700 tys. ton, w tym Z. O. — 375 tys. ton. Wydobycie węgla brunatnego osiągnąć ma w 1948 r. 3.959.000 ton, w tym Z. O. — 3.919.000 ton. Niemal wszystkie kopalnie tego węgla mieszczą się na Ziemiach Odzyskanych. Produkcję brykietów z węgla bru-

Mistrzowie szybu »Iwona« osiągnęli 229 proc. normy przy wierceniach naftowych

W Harkłowej, mistrzowie szybu »Nowego«: Rak, Kosiba i Kinetek, w czasie ostatnich wierceń osiągnęli 202 proc. normy. Otrzymali oni premie pieniężne.

Pod przewodem Niemców, na niemieckim chlebie

NSZ-owska filia Gestapo i Pawiaka w Częstochowie w firmie »Tiefbau« — kwaterze »Toma«

Zeznania pierwszych świadków, których przesłuchał wczoraj Sąd w procesie członków OP i NSZ po twierdzeniu w całej rozciągłości akt oskarżenia, wskazujący na zbrodnicze współdziałanie Brygady Świętokrzyskiej z Niemcami, a zeznanie Ludwika Karona, której NSZ-owcy zamordowali siostrę ze służby łączności AL wskazuje na gestapowskie metody tortur i bestialstw, jakie stosował NSZ w stosunku do działaczy i żołnierzy demokratycznych.

Doprowadzony z więzienia znany już z innej sprawy Antoni Goerne — teoretyk gospodarczy NSZ i redaktor gazetki dla żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej mówi o bitwach, które staczała Brygada z oddziałami AL, pozostającymi pod dowództwem „Tadeusza Białego” i „Garbatego”.

W obronie »volksdeutschow«

Oddziały „Garbatego” wzięły kiedyś jako zakładników volksdeutschów i obszarników Steinhagena z żoną i Gayera, którzy udzielali kwater i pomocy Brygadzie Świętokrzyskiej. Cała Brygada postawiona została na nogi i przez kilka dni przeszukiwała teren, celem wejścia w kontakt bojowy z „Garbatym” i uwolnienia swoich protektorów-volksdeutschów.

Kiedy Wawrzakowicz zawiadomił komitet OP o możliwości uzyskania radiostacji i podniósł myśl zorganizowania audycji propagandowej, wysunięto zastrzeżenia, że nadawanie audycji zdekonspirowanej. Wawrzakowicz wtedy uspokoił komitet OP oświadczając, że skoro prowadzona będzie solidna robota propagandowa przeciwko PKWN, to Niemcy nie będą usilowali nawet wykryć i zlikwidować radiostacji.

Wawrzakowicza popierał w tej sprawie b. gość Iłkowiec, Komitet polityczny OP wyłonił następnie specjalną komisję, która „opiekowała się” Wawrzakowiczem w zakresie jego współpracy z Niemcami. Wchodzili do tej komisji Tadeusz Salski, Brodowski i Gluziński. Wiadomo również świadkowi, że Wawrzakowicz w zakresie wywiadu korzystał z usług „Toma”.

I »Toma« pod opieką

O wielokrotnie w tym procesie wymienianym „Tomie” z Częstochowy, Goerne mówi:

W prasie podziemnej ukazał się podczas okupacji artykuł, w którym powiedziane było, iż ów „Toma” zachowuje się tak, jakby współpracował z Niemcami. Goerne, przeczytawszy ten artykuł zapytał o „Toma” Nowickiego. Jednakże Nowicki nie mógł udzielić mu dokładnych wyjaśnień, ponieważ cała rzecz działa się na krótko po rozumieniu ONR ze Str. Narodowy, a „Toma”, jako członek Str. Narodowego, nie był bliżej znany ludziom z ONR i OP.

Po pewnym jednak czasie, gdy Goerne ponowił swoje pytania, „Toma” wziął w obronę Wawrzakowicz, który oświadczył, iż pracuje on w jego wywiadzie i jest mu potrzebny.

Marsz na Zachód pod osłoną Niemców

Następny świadek Rafalski („Sulimczyk”) mówi o „dziwnym stosunku” Niemców do Brygady Świętokrzyskiej przy marszu na Zachód.

Rafalski, jako kapitan dowodził kompanią.

W listopadzie 1944 r. gdy Brygada Świętokrzyska w marszu ubezpieczonym posuwała się w kierunku Pilicy, zatrzymała ją dowództwo orzy przyczółku mostowym. Po jakimś czasie nad brzegiem rzeki wystrzelono rakiety, a w kilkanaście minut później takie same rakiety „ukazały się” po drugiej stronie rzeki. Zaraz po tym na moście pojawił się dowódca Brygady „Bohuna”, jego zastępca „Jaska” oraz „Wiktor”, obok nich było kilku młodych ludzi w cywilnych ubraniach, i wtedy Brygada została przepuszczona przez przyczółki mostowe i sam most, a następnie do zasieków z drutu kolczastego, w których było przejście, strzeżone przez niemieckiego wartownika. Zapanowała konsternacja. Jednak w niemieckim wartowniku spokojnie odeszli do pracy, zostawiając przejście otwarte dla Brygady. Cały pochód prowadzony był na tym odcinku przez jednego z młodych ludzi, których

zauważono w asyście „Bohuna” na moście na Pilicy. Okazało się, iż człowiekiem tym był „Toma”.

Kurtuazja sprzymierzeńców

Ta „kurtuazja” Niemców dla Brygady nie była czymś nowym. Oddziały „akcji specjalnej” z Kielc robiły wypadki przeciw „komunistom” przy pomocy... żandarmerii niemieckiej. Pod Cecowem został zatrzymany przez wywiad Brygady lotnik niemiecki, oberlejtant. Odprowadził go z powrotem do Niemców „Albin”, który następnie sam wrócił do Brygady.

Po długim przemarszu przez wschodnie Niemcy, Brygada przeszła do Czechosłowacji i stanęła na leże na terenie Sudetów.

Przy przeprawie przez Odrę Niemcy nie chcieli przepuścić Brygady przez most, dopóki przez pewien czas nie będzie pilnowała tego przy czółka. Na terenie niemieckim Brygada była prowadzona przez przewodnika, jednego oficera SS i dwóch oficerów z Wehrmachtu.

Zakwaterowaniem i wyżywieniem zajmowała się grupa trzech Niemców, przyczem żywność była pobierana z intendencji niemieckiej.

Na pytanie, kto przyprowadził Niemców, którzy zajmowali się zaopatrzeniem i zakwaterowaniem świadek wyjaśnia, że Niemcy zostali przydzieleni po przekroczeniu granicy, a kontakt z nimi nawiązał bezpośrednio „Bohuna”, „Zab” i mjr. „Aleksander”.

Na terenie sudeckim

Po przybyciu Brygady na teren Sudetów, w miasteczku Libitz był prowadzony kurs przeszkoleniowy radiooperatorów i spadochronowych skoczków dywersyjnych, świadek wciągnął się do grupy skoczków.

Szkolenie było prowadzone przez Niemców. Dowódcą całości kursu był oberlejtant Mack. Techniczne wykształcenie prowadził instruktor Niemiec. Ćwiczenia prowadził „Toma”.

Uczestnicy kursu zostali zaopatrzeni w radiostację, uzbrojeni w broń krótką i automatyczną, a następnie z niemieckich samolotów zrzucony na teren Polski.

Broń pochodziła z magazynów niemieckich i dostarczana była przez „Jaxę” bezpośrednio od Niemców.

Wraz z radiostacją Niemcy dostarczali szysfr, za pomocą którego miało nadawać wiadomości dostarczone przez dowództwo NSZ.

Po przestuchaniu świadka Rafalskiego prokurator zadaje kilka pytań Kasznicy. Dotyczą one niemieckiej firmy „Tiefbau”, o której była już mowa w toku procesu. Firma ta mieściła się w willi, którą zajmował „Toma” wraz z uzbrojonymi oddziałami AS. Gdy Kasznica wyjaśnia, że firma ta mieściła się w Częstochowie przy ul. Jasnogórskiej w ogrodzie i otoczona była wysokim płotem, prokurator zwraca się do sądu o przesłuchanie świadka Ludwika Karona na okoliczności, że w willi „Toma” popełniano morderstwa na działaczach demokratycznych.

Oświadczenie prokuratora robi niezwykłe wrażenie, ponieważ nazwisko Ludwika Karona nie figuruje w pierwotnym spisie świadków wezwanych na rozprawę.

Co się działo w firmie »Tiefbau«

Przed sądem staje Ludwika Karon, krawcowa zamieszkała w Częstochowie, oświadczając co następuje:

W listopadzie 1944 r. do mieszkania Kazimierza Wąs w Częstochowie wtargnęło 6-ciu czy 7-miu uzbrojonych ludzi. Kilku z tych lu-

dzie wyprowadziło 13-letnią siostrę niec świadka do piwnicy i tam ją zbił, pytając, czy „lubi bolszewików”, następnie napaściny wprowadzili ze sobą Kazimierz Wąs, po której zaginę wszelki ślad. Zabrał oni również klucze od kiosku i kiosk ten ograbili.

W kilka dni po tym napadzie zginęła również w tajemniczy sposób Maria Klech, łączniczka AL.

W 1945 r. już po wyzwoleniu, świadek otrzymała wiadomość, że siostra jej została zamordowana w willi przy ul. Jasnogórskiej 25, w której mieściło się jakieś przedsiębiorstwo budowlane.

Udałam się pod tym adresem w towarzystwie funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa i stwierdziłam, że ściany w piwnicy są zbrzyżane krwią, jednakże zwłok nie znalazłam, dopiero w parę miesięcy później w ogrodzie willi wykopano zwłoki kobiety, w której Ludwika Karon po resztkach palta i włosów oraz po dwóch sztucznych zębach stwierdziła, że były to zwłoki jej siostry.

Po przekroczeniu toru Kraków — Kielce Brygada zatrzymała się w re-

jonie wsi Żarnowiec. Wobec tego, że ze względu na tabory nie można było przejść przez niemieckie umocnienia, „Bohuna” wydał rozkaz zakwaterowania się pod Żarnowcem. Następnego dnia został wydany rozkaz dalszego marszu i okazało się, że przejście zostało przygotowane. W międzyczasie bowiem wysłano do stał łącznik, który pojechał do władz niemieckich i z nimi omówił sprawę przejścia Brygady przez umocnienia. Brygada została przez Niemców bez przeszkód przepuszczona na przez umocnienia i pomaszerowała w kierunku na zachód.

Następne przejście Brygady przez umocnienia niemieckie miało miejsce na odcinku granicy polsko-niemieckiej z 1939 r.

Po podciągnięciu Brygady do granicy, ktoś z dowództwa pojechał do Niemców i załatwił sprawę przejścia przez te drugie umocnienia.

Przeprawa przez Odrę

— Jak wygląda willa, w której zostały znalezione zwłoki siostry? — pyta prokurator.

Świadek odpowiada: — Wchodziło się do niej jakby z podwórza przy ul. Jasnogórskiej Nr 25.

Adres odpowiadał informacji Kasznicy o willi z ogrodem, otoczonej murem.

Jak na Szucha i na Pawiaku

W tej to „willi” — w zabudowaniach niemieckiej firmy budowlanej „Tiefbau” rezydował „Toma” z uzbrojonymi oddziałami AS i tu NSZ-owcy mordowali podczas okupacji w sposób najbardziej okrutny działaczy demokratycznych. W piwnicy w tym domu widać było wszędzie ślady krwi i przypominała ona piwnicę kaźni gestapowskiej w Al. Szucha, czy na Pawiaku.

Wśród przejmujących czyści opuszcza salę świadek Ludwika Karon, specjalnie przybyła do Warszawy, przez nikogo niewzywana, by dać świadectwo prawdziwe.

Na tym sąd zarządził przerwę do dnia następnego.

Życie Polski na ekranach świata

Polska kronika filmowa ma duże powodzenie

Najsilniejszą pozycją w powojennej produkcji filmu Polskiego jest kronika filmowa, która stanowi dziś towar bardzo pożądaną na zagranicznym rynku filmowym. Regularna wymiana kronik prowadzi Film Polski z Ameryką, Anglią, Francją, Związkiem Radzieckim, Czechosłowacją, Holandią, Niemcami (strefą amerykańską i radziecką), Jugosławią i Włochami. Co tydzień są przesyłane do tych krajów kroniki bezdźwiękowe, zaopatrzone komentarzami w języku angielskim, francuskim lub rosyjskim.

Amerykańska firma „Telenews”, która posiada poza kinami aktualności własną obsługę telewizyjną w dużych miastach, zaproponowała ostatnio Filmowi Polskiemu dodatkową wysyłkę kronik celem zamieszczania ich na stacjach telewizyjnych w takich miastach, jak Nowy Jork, Chicago, Detroit, Los Angeles, San Francisco itp.

Poza tym Film Polski prowadzi wymianę nieregularną kronik z Węgrami, Bułgarią, Belgią, Szwecją i Szwajcarią.

Jakie tematy mają szczególne powodzenie za granicą? Przede wszystkim tematy dotyczące Ziemi Zachodnich, odbudowy, folkloru, wyjątkowych zdarzeń jak np. powódź, proces oświęcimski, walki z UPA, i ciekawostki z różnych dziedzin polskiego życia.

Polskie kroniki dźwiękowe docierają do obozów Polaków w Niemczech i stanowią dużą pomoc w pracach Urzędów Repatriacyjnych. Tematy z polskich kronik, zamieszczane w kronikach zagranicznych, stanowią często jedyny i dzięki temu wyjątkowo cenny materiał informacyjny o Polsce. Spośród krajów środkowej i wschodniej Europy Polska należy do tych, których tematy kronik tygodniowych są naj-

częściej zamieszczane w zagranicznych kronikach filmowych Zachodniej Europy oraz Ameryki. Zresztą kroniki Metro, Pathé i Gaumont obsługują nie tylko Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone, lecz również Australię, Kanadę, Indie, Nową Zelandię, Pakistan, Południową i Północną Afrykę, Hongkong, Burmę, Malaje. W ten sposób polska kronika filmowa obiega ekrany prawie całego świata.

Często przedstawiane w kronice filmowej osiągnięcia odbudowy Polski i wiele mówiące fakty z życia Ziemi Zachodnich stanowią przekonujące argumenty, obalające w oczach zagranicznego widza oszczerstwa politycznej propagandy, skierowanej przeciwko dzisiejszej Polsce. Fragmenty polskiej kroniki filmowej, wyświetlane na ekranach zagranicznych, są z wielkim wzruszeniem śledzone przez Polaków, stęsknionych za krajem. Kierownicy kronik zagranicznych podkreślają stale dobre wykonanie techniczne polskich kronik i pomysłowość tematów. Oryginalny temat p. t. „Franciszkanie w Niepokalanowie grający w piłkę wodną” był umieszczony we wszystkich bez wyjątku kronikach zagranicznych. Olbrzymim powodzeniem cieszył się też słynny już reportaż pt. „Powódź”, który zdobył międzynarodową nagrodę w ub. roku. Reportaż ten był oklaskiwany przez publiczność francuską.

Takie tematy jak „Polska dąży na zachód”, „Osuszanie Żuław gdańskich”, „Budowa linii wysokiego napięcia Śląsk—Warszawa”, „Odbudowa Warszawy”, czy „Studenci odbudowują Uniwersytet”, mają dla zagranicznych widzów posmak egzotyki i pociągają swoją dynamiką, która wyraźnie charakteryzuje życie dzisiejszej Polski. (20)

Wychowanie fizyczne i sport

YMCA (ŁÓDŹ) — TUR 65:42
W LIDZE KOSZYKOWEJ
ŁÓDŹ, 19.2. (Tel. wł.). Rozegrany tu rewanżowy mecz miejscowych drużyn YMCA — TUR zakończył się bezapelacyjnym zwycięstwem zespołu (YMCA 65:42 (29:22)).

Gra nie stała na zbyt wysokim poziomie i prowadzona była b. nerwowo, szczególnie ze strony drużyny TUR-u.

Punkty zdobyli dla zwycięzców: Dowgirt 21, Barszczewski 13, Zylinski 11, Kozłowski 9, Ulatowski 4, Liminowicz 4 i Malczewski 3, a dla pokonanych — Michalak 17, Skrocki 12, Mokliński 5, Jakubowski 4, Logo i Plocheciński po 2.

Sędziowali słabo Zajaczkowski i Misiak z Łodzi. Widzów ok. 500.

MARUSARZ J. PIĄTY
W BIEGU JAZDOWYM
KARPACZ, 19.2. (Tel. wł.). Pierwszy dzień XXIII narciarskich mistrzostw Polski dostarczył już pierwszych sensacji.

W biegu jazdowym otwartym i do kombinacji alpejskiej Marusarz J. olimpijczyk i wielka nadzieja narciarstwa polskiego, znalazł się dopiero na 5-tym miejscu. Należał tu jednak dodać na jego usprawiedliwienie, że pojechał b. brawurowo i miał aż 2 upadki, to też czas gorszy od zwycięscy tylko o niecałe 5 sek. jest zupełnie dobry.

Warunki śniegowe b. dobre. Trasa zjazdu dł. ok. 1.700 m. przy różnicy wzniesień 550 m. biegnąca z walek Kopy do Bierutowic. Startowało w pierwszym dniu zawodów 13 kobiet i 77 mężczyzn, z których bieg ukończyło 73.

Wyniki techniczne biegu jazdowego:

Panie: 1) Bujak Anna (SNPTT — Zakop.) — 1:30,6, 2-3) Kodelska (AZS—W-wa) i Stepek (AZS — Kr.) obie w czasie 1:48,4, 4) Naolniewska (AZS — Wrocław) — 2:03,2, 5) Hildschówna (SNPTT — Zakop.) — 2:03,4, 6) Kowalska (Wisła — Zakopane) — 2:08,8.

Panowie: 1) Gaśienica — Ciapiak (SNPTT — Zakop.) — 1:32,6, 2-3) Raczkiewicz i Wawrytko II (oba SNPTT — Zakop.) — 1:34,0, 4) Pionka (SNPTT — Białą) — 1:34,4, 5) Marusarz J. (SNPTT — Zakop.) — 1:37,2, 6) Wawrytko I (SNPTT — Zakop.), 7) Gaśienica — Samek (Wisła — Zakop.), 8) Kula St. (SNPTT — Zakop.), 9) Karpiel (HKN — Zakopane), 10) Kula J. (SNPTT — Zakop.).

W KILKU WIERSZACH

Praga wygrywa z Wrocławiem. Spotkanie rewanżowe pomiędzy zespołami siatkarek wrocławskich i siatkarkami Czechosłowacji zakończyło się pewnym sukcesem gości w stosunku 3:0 (15:8, 15:8 i 15:5). Czeszki przewyższyły Wrocławianki o klasę.

Batory gromi Zryw. Spotkanie między najsilniejszymi zespołami bokserskimi Śląska RKS Batory (Chorzów) a Zryw (Świętochowiec) przyniosło zwycięstwo drużynie Batoro w stosunku 14:2. Należy dodać, że Zryw wystąpił bez Rademachera. Jedyne punkty zdobył Zryw w wadze muszej bez Kowalczyka.

Warszawa — Łódź w pływaniu. W niedzielę dn. 22 bm. w Łodzi odbędzie się trzecie z kolei spotkanie pływackie Warszawa — Łódź o puchar dyrektora PUWF — Kuchara. Dotychczas stolica zdobyła dwukrotnie puchar, jeśli zdoła się go jeszcze raz, wówczas stanie się on własnością Warszawy. Drużyna Warszawy występuje w następującym składzie: Czuperski, Kwiatek, Leszczyński, Cypel, Nowak, Jakuszko i Jabłoński (wzruszył Elektryczność), Marasek, Jarmoluk, Janiszewska, Szydłowska i Zajaczkowska (AZS), Wójcicka (Legia), Kuligowski i Zelman (YMCA).

Rozgrywkę piłkarzy Warszawy o puchar Syrzyckiego i Smolarka, które miały rozpocząć się w najbliższą niedzielę, zostały przełożone na 29 bm. z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych.

LTC (Praga) mistrzem Czechosłowacji w hokeju. Tytuł mistrza Czechosłowacji w hokeju zdobyła drużyna LTC Praga, bijąc w ostatnim spotkaniu LTCK Praga 13:5 (5:1, 4:4, 4:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli olimpijczyści: Konopasek — 4, V. Zabrodsky — 3, Stibor i Buch — po 2, Trojanek i O. Zabrodsky po 1. W najbliższym czasie mistrzowska drużyna na Czechosłowacji udaje się na tournée do Związku Radzieckiego.

ODBUDOWĄ WARSZAWY
SKŁADAMY HOLD
JEJ OBRONCOM

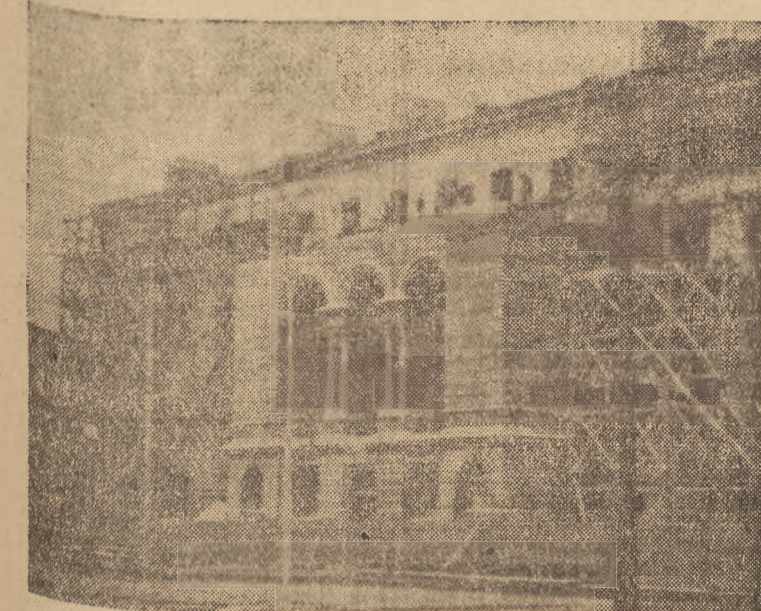

NA MIEŚCIE

„że o ile Warszawę zniszczyły lata okupacji i Powstanie, o tyle warszawską Syrenę w herbie niszcza dopiero po wojnie „magistrackie ręce“. W pierwszym okresie po wyzwoleniu pozabawiono najstarszą warszawiankę pięknej korony, a teraz rozdwojono jej ogon i zmniejszono „ilość ryby“ w postaci. Na płaskorzeźbie, zdobiącej mównicę sali obrad Stoł. Rady Narodowej, łuska syreny zaczyna się dopiero w połowie uda i dalej ogon się rozdwaja. Jeśli do tego dodamy przeobrażenie Syreny w mańkuta przez jedno z warszawskich pism literackich, to zaiste — godny pożalowania jest los naszej ulubienicy!

Wyrosły rusztowania na Pl. Zwycięstwa

Gmach sądu wojskowego zmienia wygląd

Ministerstwo Obrony Narodowej rozpoczęło obecnie roboty związane z odbudową Placu Zwycięstwa (Plac Saskiego). Jak wiadomo, przy Placu tym i wzdłuż starej „osi saskiej“ (Plac Zwycięstwa — Ogród Saski — Pl. Żelaznej Bramy — Chłodna, do kościoła Boromeusza) wzniesione zostaną budynki dla instytucji wojskowych. Obecnie przystąpiono do zmiany frontonu b.

Syrena i 8 plafonów zdobią nową salę SRN

Nowa sala obrad Stołecznej Rady Narodowej mieści się przy ul. Chmielnej 7 w odremontowanym budynku po b. kinie „Studio“. Warszawska Dyrekcja Odbudowy przeprowadziła tu koszt 22 miln. zł gruntowną odbudowę, a inż. inż. Stanisł. Leykam i Hryniewicki zaprojektowali wnętrze. Wygląd sali sprawia bardzo przyjemne wrażenie, została ona w ten sposób urządzona, że może służyć na wszelkie akademie i koncerty. Na parterze i galerii pierwszego piętra mieści się łącznie 300 wygodnych krzeseł z jasnego jesionu o bardzo oryginalnym kształcie. Na plafonie umieszczono wizerunki ośmiu specjalnie zasłużonych dla Warszawy ludzi: Janusza ks. Mazowieckiego, Zygmunta III Wazy, Stanisława

Zielone skrzynki — tylko dla Warszawy

Warszawska Dyrekcja Poczty i Telegrafów wzorem przedwojennym wprowadza na terenie Warszawy skrzynki listowe przeznaczone wyłącznie dla korespondencji miejscowej. W ten sposób obsługa listów na terenie miasta będzie miała ułatwioną pracę nie potrzebującą oddać rozdział listów zamieszczonych od „warszawskich“ wrzucanych do tej pory do

„Film Polski“ buduje nowe kino w Warszawie

Film Polski postanowił zbudować w bieżącym roku dwa nowe, duże kina w Warszawie. Jedno z tych kin ma stanąć na Pradze przy zbiegu ul. Jagiellońskiej, Brukowej i Szerokiej. W związku z tym ogłoszono w dniu 3 listopada ub. r. konkurs na projekt budynku kinowego, który został rozstrzygnięty 10 stycznia br. Obecnie opracowuje się do realizacji projekt, który ma być gotowy na 10 kwietnia br. Budowa zostanie rozpoczęta w końcu kwietnia. Będzie to kino o 2 poziomach na 1200—1400 miejsc (większe od kina „Palladium“).

Czterolecie Stołecznej Rady Narodowej

Nagroda literacka — zmiana nazw ulic — uchwalenie budżetu

W czwartą rocznicę powstania Rady Narodowej m. st. Warszawy odbyło się wczoraj w nowej sali po siedzibę Rady przy ul. Nowy Świat uroczyste 35-te plenarne zebranie pod przewodnictwem prezesa St. Sankowskiego. Na posiedzenie przy był przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej Witkowski, laureat nagrody literackiej m. Warszawy na rok 1943 — Kazimierz Brandys oraz członkowie jury konkursowego z Jarosławem Iwaszkiewiczem na czele.

Na wstępie przyjęto jednogłośnie rezolucję, w której w związku ze stuleciem „Wiosny Ludów“ Ra-

da Warszawska wzywa mieszkańców stolicy do ofiarności na rzecz odbudowy pomnika Adama Mickiewicza, którego działalność paryska jest ściśle powiązana z okresem „Wiosny Ludów“. Z kolei dotychczasową działalność Rady omówił w dłuższym referacie jej wiceprzewodniczący Grodzicki, a następnie życzenia złożyli: w imieniu władz miejskich — wiceprezydent Strzelecki i w imieniu województwa warszawskiego — prezes WRN — Witkowski.

Przed wręczeniem warszawskiej nagrody literackiej zabrał głos wiceprezydent stolicy inż. Jaszczuk, podkreślając, że Warszawa, która przez setki lat przodowała w życiu kulturalnym całego kraju, dzisiaj ponownie pragnie odzyskać to przodujące miejsce, i jednym z wyrazów tego pragnienia jest uchwała o corocznym przyznawaniu nagrody literackiej. W roku bieżącym otrzymuje ją Kazimierz Brandys za książkę p.t. „Miasto niepokonane“, jednogłośnie przyjętą przez jury konkursowe.

Po otrzymaniu dyplomu oraz ceku na sumę 200 tys. zł. zabrał głos witańcy oklaskami sam laureat oświadczył m. in.

— Przypominam sobie dzisiaj pewne zdarzenie, które miało miejsce dokładnie trzy lata temu, w końcu lutego 1945 r. W dzisiejszym gmachu Prezydium Rady Ministrów miał się odbyć pierwszy po wojnie poranek autorski, w którym obok Aleksandra Maliszewskiego, Stefana Otwinowskiego, Włocha i innych i ja miałem wziąć udział. Były gotowe już afisze, zaczęła zbierać się publiczność i nagle, na pół godziny przed rozpoczęciem, ruszyła na Wiśle kra, odcinając zgrupowanych na Pradze nas wykonawców od wypełnionej publicz-

nością sali. Ten mały przykład wielkich trudności, jakie mieliśmy pokonywać w pierwszym okresie odbudowy Warszawy, te trudności, które jeszcze dziś przeżywa Warszawa — skłoniły mnie do powzięcia pewnego planu. Moim wielkim pragnieniem jest zasiąść do pracy nad książką o tym drugim okresie walki, kiedy ofiara krwi zamieniła się w ofiarę pracy, energii i woli. W czwartą rocznicę utworzenia waszej Rady pragnę do wszystkich powinszowań dołączyć i mój skromny hołd Warszawie za jej walkę podczas okupacji i za jej wysiłki w odbudowie.

Na zakończenie uroczystej części posiedzenia Rada zatwierdziła projekt przemianowania nazw następujących ulic: Wronia — na Miecz. Niedziałowskiego, Oleandrów — na Norberta Barlickiego, Brukowa — na St. Okrzei, Kruca — na St. Dubois, przedłużenie Marszałkowskiej na Żoliborz — na Marcelego Nowotki, Żelazna — na Mariana Buczka, Wileńska — na płk. B. Kowalskiego, Smolna — na St. Sempołowskiej, Złota — na Jacka Bartosza, Litewska — na Romualda Millera, Królewska — na 1-go Maja i odcinek trasy W—Z od Placu Bankowego do wylotu tunelu przy Miodowej — na gen. Świerczewskiego.

W części roboczej plenarnego posiedzenia Rada zatwierdziła projekt budżetu nadzwyczajnego stolicy na rok 1943 w sumie 3.119.426 tys. zł. Wśród preliminowanych kwot 803 mil. otrzymują MKZ, 110 mil. Gazownia Miejska, 72 mil. — Rzeźnia Miejska, 64 mil. — ZOM, 295 mil. — Wodociągi. Inwestycje oświatowe — 387 mil., zdrowie — 297 mil., opieka społeczna — 101 mil. itd. (ms)

Znowu kra na Wiśle

Będziemy jedli lody, jeśli rzeka stanie

Trwający od paru dni mróz po raz trzeci w ciągu bież. zimy pokrył koryto Wisły gęstą krą. Jeśli wczorajsza niska temperatura (11 stopni C. poniżej zera) utrzyma się jeszcze przez parę dni, całą Wisłę pokryje skorupa lodowa. Dalszy tydzień mrozu umożliwi wyrebywaczom lodu pracę na rzece. W ten sposób Warszawa uzyska zapasy lodu konieczne dla celów przemysłu i handlu spożywczego w okresie lata. W ciągu bieżącej zimy nie uzyskaliśmy z Wisły ani kawałka lodu. Ponieważ w Warszawie nie istnieje do tej pory fabryka sztucznego lodu (powstać ma na jesieni b.r.), poważne trudności wynikają z związku z przechowywaniem łatwo psujących się artykułów spożywczych, w pierwszym rzędzie mięsa, a kupców-detalistów nie mogących korzystać z magazynów chłodni na Woli. Grozi również warszawiakom

w lecie brak lodów. Sytuację może uratować tylko całkowite zamrożenie rzeki i to na okres co najmniej dwu tygodni. Tylko w tym wypadku będziemy jedli w lecie lody.

gmachu sądu wojskowego celem do stosowania go do przyszłej architektury budowli na Pl. Zwycięstwa. Ponieważ są to wyłącznie prace rozbiórkowe, trwający obecnie mróz wcale im nie przeszkadza. Wnętrze (wypalone) odremontowane zostanie jeszcze w bież. roku, a cały gmach bardzo zyska pod względem architektonicznym na przeróbce.

Augusta Poniatowskiego, Jana Dekerta, Jana Kilińskiego, Stanisława Staszica, Fryderyka Chopina, i Stefana Starzyńskiego. Wzdłuż bocznych ścian rozmieszczone są góry płaskorzeźby herbów starych warszawskich jurydyk a mównicę ozdobią płaskorzeźbą z drzewa, przedstawiającą syrenę. Chwilowo wejście do sali prowadzi od Chmielnej, później, po odbudowaniu całego gmachu przebite będzie główne wejście od Nowego Świata.

Domki jednorodzinne w ogródkach zacznie budować WSM

Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa rozpoczyna w marcu lub kwietniu br. na Bielanych budowę nowej kolonii mieszkaniowej, złożonej z domów jednorodzinnych.

Kolonia ta będzie miała na razie charakter doświadczalny. Chodzi tu mianowicie o odpowiednie skalowanie kosztów budowy, tak aby wysokość komornego była do stosowana do możliwości płatniczych mieszkańców, jak również o ustalenie najlepszej konstrukcji domku jednorodzinnego

WSM będzie i tutaj, jak na innych swych budowlach, współpracowała z Instytutem Badawczym Budownictwa.

Projektuje się wybudowanie na terenie Bielanych 25 różnych domków dwu- i trzyizbowych. Do każdego domku będzie przydzielony ogródek o pow. około 500 mtr. kw. Domki będą oddane do użytku już w jesieni br.

Jeżeli próba wypadnie pomyślnie, a budowa takich domków okaże się finansowo korzystna, WSM zamierza rozpocząć w przyszłym roku budowę dużego osiedla mieszkaniowego o domkach jedno- i dwurodzinnych.

Prognoza pogody

Zachmurzenie umiarkowane z opadami śnieżnymi i przejaśnieniami. Temperatura nocą około minus 14 stopni. W ciągu dnia około minus 8 stopni.

W dniu 19 b. m. zanotowano w Warszawie o godz. 13-ej temperaturę minus 8 stopni Celsjusza.

MEGAN

Dziennik

ODSZCZĘKANIE

Każdy zawód ma swoją czarną stronę. W dziennikarstwie jest nią t. zw. odpowiedzialność za słowo.

Pod niewinną na pozór nazwą kryje się groźna treść, oznaczająca w praktyce konieczność odszczekiwania od czasu do czasu podanych przez siebie kłamliwych informacji, w wypadkach kiedy poszkodowanemu uda się zdemaskować oszczercę.

Przed paroma tygodniami napisałem, że Biuro Prasowe Stołecznej Rady Narodowej nie zawiadomiła wszystkich pism stołecznych o posiedzeniach plenarnych Rady, żeby w ten sposób zabezpieczyć ją przed niepoczucialnymi atakami złośliwych dziennikarzy. Obecnie z uczniem prawdziwego zażenowania zmuszony jestem przeprosić w gorących słowach Biuro Prasowe S. R. N., jak również bić się w pierś omaz kajać.

O wczorajszym posiedzeniu plenarnym redakcja, w której pracuje wyżej i niżej podpisany, została zawiadomiona telefonicznie o godz. 10 min. 26 — a wiec na 4 minuty przed rozpoczęciem obrad.

Świadczy to, że wbrew moim insynuacjom Biuro Prasowe Stołecznej Rady Narodowej działa niezwykle sprawnie, a sama Rada docenia w pełni korzyści, jakie dać jej może ścisła współpraca z prasą.

Gdyby ktoś niezorientowany w nowoczesnych metodach pracy dziennikarskiej nie był pewny, czy cztery minuty wystarczy do zorganizowania ekipy sprawozdawczej i na przejazd z Pl. Unii na Chmielną — może się pozbyć tych niedorzecznych wątpliwości spojrzawszy na artykuł, umieszczony tu obok niniejszego felietonu.

Bijąc się przeto prawą ręką w pierś, pozwałam sobie ręką wprost przeciwną wyrazić nadzieję, że Biuro Prasowe Stołecznej Rady Narodowej będzie w dalszym ciągu z równą starannością i precyzją obsługiwało redakcje pism warszawskich.

MEGAN

Dziś w stolicy

Odczyty

O godz. 18 w lokalu Klubu Lekarzy ul. Koszykowa 37 odczyt dr. J. Babeczek p.t. „Leczenie pracą i rehabilitacją chorych i inwalidów“. Odczyt będzie ilustrowany filmem p.t. „Życie zaczyna się znów“.

Koncerty

O godz. 19 w „Romie“ Koncert Filharmonii Warsz. pod dyr. Witolda Rowickiego z Katowic. Solistka, skrzypaczka czeska Maria Hlounova odegra wraz z towarzyszeniem orkiestry — Fantazję skrzypcową Suka. Ponadto w programie Symfonia Londyńska — Haydna oraz Tarantella — Szymanowskiego.

Wystawy

MUZEUM NARODOWE: Wystawa Czechosłowackiej Urbanistyki i Budownictwa Wnetrz.

Lokal Klubu Młodych Artystów i Naukowców (ul. Królewska 13) wystawa rysunków wojennych z okresu 1910—45 Władysława Strzemińskiego, oraz wystawa rysunków grupy warsz. artystów nowoczesnych. Wstęp bezpłatny.

MUZEUM WOJSKA POLSKIEGO (Al. 3 Maja) zamknięte dla zwiedzających od dn. 10.II — do dn. 22.II.48 r.

Teatr

TEATR POLSKI (Karasia 3): o godz. 18 „Cyd“.

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Chory z urojenia“.

TEATR PŁACÓWKA (Królewska 31): o godz. 14.15 „Burza“.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „Świerczek za kominem“.

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „Zabusła“.

TEATR NOWY (Piaławska 88) o godz. 18.30 dziś po raz ostatni „Rewizor“.

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 19-ej „Marla Stuart“.

TEATR MINIATURY (Marszałkowska 69): o godz. 19 „Małż i żona“ Fredry.

COMEDIA (Szwedzka 2): godz. 19 „Madame Butterfly“.

GULIWER (Królewska 13): „Guliver w krainie Liliputów“, w niedz. i święta o 12-ej i 15-ej, w dni powszednie o 13

TEATR „WRÓBELEK WARSZAWSKI“ (Zygmuntowska 6): „...A wielka czwórka radzi“, pocz. godz. 17 i 19-ta.

TEATR DZIECI WARSZAWY (Karowa 31): o godz. 12-ej „Doktor Dolittle i jego zwierzęta“.

YMCA (Kononnickiej 6): o godz. 19-ej „Duby smalona“.

K i m g

PALLADIUM (Złota 7/9): „Dwaj panowie „F“, pocz. 12.10, 14.30, 19.10, 21.30, Zw. Zaw. 16.30.

POLONIA (Marszałkowska 56): „Męczennicy w jej życiu“, pocz. 13, 15.30, i 20.30 dla Zw. Zaw. o 18-ej.

STYLÓWY (Marszałkowska 113): „Tajemniczy nieznajomy“, pocz. seans. 12.15, 14.30, 16.45, 21.30. Dla Zw. Zaw. o 19-ej.

AKTUALNOŚCI Nr. 1 (Marszałkowska 112): o godz. 11 Program nr. 14 tylko jeden seans.

ATLANTIC (Chmielna 33): „An wywiadu“, pocz. 13, 15, 17, 19 i 21.

SYRENA (Praga Inżynierska 2): „Awantura w zaświatach“.

TEFZA (Suzna 4): „W cieniu podejrzanych“, seans. 15, 17, 21 i dla Zw. Zaw. 19.

AKTUALNOŚCI Nr. 2 (Inżynierska 2): o godz. 13 Program nr. 13 tylko jeden seans o godz. 13 w niedz. o godz. 11-ej.

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH

w Katowicach, ul. Warszawska 6

ogłasza

nieograniczony przetarg

na wykonanie robót ziemnych w Wytwórni Materiałów Wybuchowych w Krywałdzie.

Oferty z podpisaniem kosztorysem w zaklepanych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie robót ziemnych w Krywałdzie“ należy składać do godz. 12-tej dnia 4 marca 1948 r. w Zjednoczeniu Przemysłu Materiałów Wybuchowych w Katowicach, ul. Warszawska 6. Do oferty należy dołączyć kwit na wadium w wysokości 1% od sumy oferowanej.

Blizszych informacji udziela Wydział Budowlany Zjednoczenia Przemysłu Materiałów Wybuchowych Katowice, ul. Warszawska 6, gdzie też oferty otrzymać mogą ślepe kosztorysy.

Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Wybuchowych zastrzega sobie prawo: swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę rozdzielania całości robót pomiędzy kilku ofertów, oraz unieważnienie przetargu bez podania powodów i ponoszenia jakiegokolwiek odszkodowania.

Wadła dotyczące nieprzyjętych ofert będą zwrócone najpóźniej w terminie 15 dni po otwarciu ofert.

Kr. 780-1

**ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU KOTLARSKIEGO
POLSKIE ZAKŁADY **BABCOCK-ZIELENIEWSKI S. A.**
SOSNOWIEC, ul. FELIKSA PERLA 4**

POSZUKUJĄ WYKWALIFIKOWANYCH:

- 2 KONSTRUKTORÓW do rurociągów i armatury kotłowej
- 1 KONSTRUKTORA do zbiorników i aparatury chemicznej
- 2 TRASERÓW do warsztatu mechanicznego,
- 2 TRASERÓW do warsztatu kotłarni,
- 10 TOKARZY do warsztatu mechanicznego,
- 10 TOKARZY do warsztatu armaturowego,
- 5 HEBLARZY do warsztatu mechanicznego,
- 6 TOKARZY na wytaczarki,
- 4 KOWALI do robót pod młotami,
- 2 TŁOCZNIKÓW na prasy frykcyjne,
- 3 TŁOCZNIKÓW na prasy hydrauliczne,
- 2 TECHNIKÓW-WARSZTATOWCÓW,
- 2 TECHNIKÓW do planowania warsztatowego,
- 4 RYSOWNIKÓW z doświadczeniem na urządzeniach mechan.
- 2 MASZYNISTKI-STENOTYPISTKI.

Zgłoszenia należy kierować do Wydziału Personalnego. Kr 730-0

**Państwowa
Wytwórnia Optyczna**

Ielenia Góra, ul. Dewajtis 10/12 tel. 2764, 2716

LABORATORIA WYKONUJĄ:

analizy chemiczne z zakresu przemysłu szklarskiego, pomiary optyczne, kontrole szablonów, gwintów, sprawdzianów, badania twardości metali metodami Brinella, Vickersa, Rockwella, badanie czułości poziomnic.

Kr 742-0

ZJEDNOCZONE FABRYKI ŚRUB I NITÓW

PRZEDSIĘBIORSTWO WYDZIELONE

z siedzibą w BIELSKU, ul. Długa Nr. 3, — ZATRUDNI:

- 1. INŻYNIERÓW MECHANIKÓW — 2. TECHNIKÓW MECHANIKÓW — 3. BUCHALTERÓW BILANSISTÓW — 4. TECHNIKA planowania — 5. dwóch techników budowlanych
- 6. REFERENTÓW Wydziału Zaopatrzenia z praktyką w branży śrubowej — 7. MASZYNISTKI ze znajomością stenografii.

Podania wraz z życiorysami i odpisami świadectw prosimy kierować do Wydziału Personalnego. Kr 745-0

PAŃSTWOWE FABRYKI KONFEKCYJNE

OŚRODEK Nr 3 W ŁODZI, ul. WÓLCZAŃSKA 243

przyjmą:

Kr. 747-0

**GLÓWNEGO KSIĘGOWEGO
KSIĘGOWEGO-SAMODZIELNEGO**

Warunki do omówienia. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY SYNTETYCZNE

W DWORACH koło OŚWIĘCIMIA

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na uzupełnienie robót łącznie z przeróbkami trzech budynków mieszkalnych dwa piętrowych, a to Nr. 99, 100 i 101 położonych w osiedlu mieszkaniowym o łącznej kubaturze około 5.900 m. sześć.

Podkłady ofertowe za zwrotem kosztów własnych, jak również wszelkie informacje otrzymać można na miejscu w dniach od 23 lutego do 5 marca w godzinach urzędowych w kierownictwie Odbudowy Osiedla ul. Trzecia Nr 20 w parterze.

Oferty w zamkniętych kopertach składać należy w kancelarii głównej Dyrekcji Fabryki z napisem „Oferta na dokończenie budynków w osiedlu”.

Oferent obowiązany jest złożyć wadium w wysokości 1% oferowanej sumy na konto P. Z. S. Nr 320 w Banku Gosp. Krajowego w Krakowie, a kwit dołączyć do oferty, lub w gotówce w kasie P. Z. S. w Dworach. Firmy zwolnione od składania wadium przez Min. Przemysłu i Handlu mają dołączyć odnośne pismo. Brak wadium powoduje unieważnienie oferty.

Otwarcie ofert odbędzie się dnia 8 marca o godzinie 13³⁰ w biurze Dyrekcji Budowy.

Zakłady zastrzegają sobie prawo podziału robót, prawo wolnego wyboru oferenta, jak również unieważnienie przetargu bez podania powodów i bez ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. Wadnia przedsiębiorstw wyeliminowanych zwrócone zostaną do dnia 10 po dacie przeprowadzenia przetargu.

Kr 788-1

**PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO Nr 5
W ŁODZI**

OGŁASZAJĄ PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie kompletnych

APARATÓW DO REGENERACJI CS₂

Slepe kosztorysy i wzory są do obejrzenia w Wydziale Zakupów P. Z. P. B. Nr 5 ul. Armii Czerwonej 81/83, pokój Nr 20, codziennie od godziny 9 do 14.

Oferty w zamkniętych kopertach, z napisem: „Oferta na wykonanie aparatów do regeneracji CS₂”, należy składać w Wydziale Zakupów, do dnia 27 lutego br. do godz. 9.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 10. Wadium w wysokości 1% oferowanej sumy należy złożyć w kasie P. Z. P. B. Nr 5 i kwit dołączyć do oferty.

Dyrekcja P. Z. P. B. Nr 5 zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, powierzenie wykonania roboty w części lub całości, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. Kr 786-1

Przetarg nieograniczony

Centrala Zaopatrzenia

Materiałowego Przemysłu Włókienniczego

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na dostawę mebli biurowych

Oferty w kopertach zalakowanych należy składać do dnia 28. II, 48 r. do godz. 12-tej, w Wydziale Gospodarczym Centrali Zaop. Mat. Przem. Wł. Pi. Zwycięstwa 2 (Wodny Rynek).

C. Z. M. P. Wł. zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na cenę, oraz prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. Kr 781-0

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Likwidator Dyrekcji Okręgowej P.W.S. w Szczecinie ul. Pocztowa 31/33 ogłasza przetarg na sprzedaż wraków samochodów poniemieckich:

- w P.W.S. — Koszalin, ul. Rokossowskiego Nr 3 sztuk 25
- w P.W.S. — Szczecin, ul. Pocztowa Nr 31/33 sztuk 9
- w P.W.S. — Gryfice, ul. Wałowa Nr 4 sztuk 3
- w P.W.S. — Łobez, ul. Pr. Bieruta sztuk 4
- w P.W.S. — Dębno, ul. Dworcowa sztuk 7
- w P.W.S. — Człuchów, ul. Armii Czerwonej Nr 4 sztuk 1
- w P.W.S. — Złotów, ul. Aleja Mickiewicza Nr 24 sztuk 2

wyżej wymienione wraki można oglądać w miejscu składowania, informacje udziela Likwidatura Dyrekcji Okręgowej P. W. S. w Szczecinie gdzie należy składać oferty na zakup (za pokwitowaniem) zaopatrzone jedynie w napis „Oferta na zakup z przetargu”.

W dniu 26 lutego 1948 r. o godzinie 10-tej nastąpi otwarcie ofert. Wadium w wysokości 5% od oferowanej sumy należy składać bezpośrednio do Kasy Likwidatury P.W.S. Szczecin.

Oferta na zakup powinna zawierać krótki opis techniczny wraku, markę wraku ewentualnie Nr. silnika lub podwozia, ponadto musi być podane miejsce składowania wraku, adres odbiorcy, oferowana suma i kwit stwierdzający wpłacenie wadium.

Wykup i odbiór zakupionych samochodów (wraków) winien nastąpić w ciągu 5 dni od daty zawiadomienia o wyniku przetargu. Zastrzega się prawo wolnego wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. Kr 779-1

Przetarg nieograniczony

Państwowa Fabryka Aparatów i Kotłów w Gdańsku ogłasza następujące nieograniczone przetargi:

- A. Remont budynków fabrycznych Nr. 6, 7, 8,
- B. Remont budynku administracyjnego Nr. 9,
- C. Remont budynku fabrycznego Nr. 11.

Podkłady kosztorysowe oraz warunki przetargowe do nabycia w Biurze Technicznym Fabryki, Gdańsk, ul. Straży Portowej 2 w godz. 9—12. Informacje w sprawach technicznych dotyczących wyż. wym. robót można uzyskać w Biurze Technicznym Fabryki w godz. 9—12. Oferty w podwójnych kopertach, z których zewnętrzna zalakowana bez znaków firmowych z napisem „Oferta na remont budynku Nr. . . .”, należy składać do skrzynki ofertowej w sekretariacie Fabryki do godz. 11-ej dnia 3 marca 1948. Wadium w gotówce lub papierach wartościowych w wysokości 2% sumy oferowanej należy wpłacić do B. G. K. Gdańsk konto 81 i dowód wpłaty załączyć do oferty. Otwarcie ofert nastąpi dnia 3 marca 1948 r. o godz. 12-ej. Państwowa Fabryka Aparatów i Kotłów zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej sumy, jak również podziału robót na kilku oferentów. Kr 778-1

Ogłoszenie o przetargu

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie zawiadamia o przetargach na:

- 1) roboty oczyszczania śmietników w obrębie rejonu budynków Ministerstwa Komunikacji przy Oddziale 1-ym Drogowym,
- 2) wykonywanie przewozów różnych materiałów w obrębie m. st. Warszawy lewobrzeżnej,
- 3) wykonywanie przewozów różnych materiałów w obrębie m. st. Warszawy prawobrzeżnej.

Oferty należy składać do godz. 12-tej dnia 2 marca 1948 r. do skrzynki ofertowej w Wydziale Drogowym Dyrekcji przy ul. Wileńskiej 2/4, gdzie w godzinach urzędowych można otrzymać bliźsze informacje oraz podkłady do składania ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Kasie Dyrekcyjnej w wysokości 2% zaoferowanej sumy. Kr 784-1

Przetarg nieograniczony

Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny Warszawa, ul. Oleandrów 6, ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę stolarszczyzny: 50 klatek termometrycznych kompletnych.

Wymienione klatki mogą być dostarczone partiami w terminie do 1 maja 1948 r.

Oferty w zapieczętowanych kopertach należy składać do dnia 5 marca godz 9-ej do skrzynki ofertowej mieszczącej się w sekretariacie P. I. H. M.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz 10-tej. Wzór klatki jest do obejrzenia w P. I. H. M. — Referat Gospodarczy w godzinach urzędowych, gdzie będą udzielone bliźsze informacje dotyczące dostawy.

Państwowy Instytut Hydrologiczno - Meteorologiczny zastrzega sobie prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania powodu. Kr. 785-1

RADIO

W dniu 20 bm. (piątek) usłyszysz m. in. następujące audycje:

6.15 Wiad. por. 8.35 Szalona VII fragment. 9.00 Aud. dla szkół 12.00 Wiadomości południowe. 12.13 Z mikrofonem po kraju, reportaż. 12.25 Pieśni kompozytorów polskich. 13.05 Z naszych stron. 13.40 Aud. Min. Oświaty. 14.00 Koncert solistów. 14.30 Muz. z płyt. 15.40 Koncert żyweń. 16.00 Dz. popołudniowy. 16.25 W walce o zdrowie pog. 16.30 Aud. dla chorych. 16.45 Aud. dla młodzieży. 17.45 piec z Salskich stepów. 17.00 Koncert dla przodowników świata pracy. 17.45 RUL. Rozwój socjalizmu od utopii do nauki. 18.00 Mozaika muz. 18.45 Szalona VII Fragment. 19.15 Koncert symfoniczny. U naszych przyjaciół. 22.00 Nowoczesna muz. Baletowa. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.00 Hymn.

WARSZAWA II.

16.35 Muz. lekka z płyt. 17.00 Koncert dla przodowników świata pracy. 17.45 Kwadrans lekkich utworów fortepianowych. 18.00 Dz. popołudniowy. 18.35 Woda buduje pog. 18.45 Pieśni Jana Maklakowicza. 19.00 Lekcja języka rosyjskiego. 19.15 Pocięcie wykwiłtnie „Machowski” wz. Moliera. 20.00 Dz. wieczorny. 20.50 Muz. lekka z płyt.

W dniu 21 bm. (sobota) 6.15 Wiadomości poranne. 12.03 Wiadomości południowe. 12.13 Z mikrofonem p kraju reportaż. 13.00 Koncert muz. popularnej. 14.00 Muz. operowa z płyt. 14.37 Wiadomości sportowe. 15.10 Koncert żyweń. 15.30 Kiechś Majstra Lepieliny. 16.00 Dz. popołudniowy 16.25 Lekcja języka rosyjskiego. 16.40 Muz. popularna. 16.50 Felieton literacki 17.05 Transmisja z Belwederu Koncert. 18.20 Szalona rozdział VIII. 18.35 Tańce wyk. Orkiestry Smyczkowej. 19.00 Melodie świata. 19.10 Pogodanka sportowa 19.30 Na swojska nutę. 20.00 Dz. wieczorny. 21.00 Koncert artystów. 21.25 Koncert Krakowskiej Orkiestry P. R. 21.55 Z naszej radiofonii. 22.00 Muz. taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości 23.30 Muz. z płyt 24.00 Hymn.

WARSZAWA II.

16.35 Muz. lekka z płyt. 17.10 Aud. muz. rozrywkowej. 18.00 Dz. popołudniowy. 18.25 Dla każdego coś miłego. 19.15 Koncert symf. 20.00 Dz. wieczorny. 20.45 Muz. taneczna z płyt 20.10 Recital fortepianowy Wł. Kedry.

14. II. 48 ZGUBIONO dokumenty rejestracyjne samochodu marki „Clever-Greif” zarejestrowanego na numer 67792 Centrali Dostaw Drzewnych P.W. w Katowicach, Zamkowa 3 oraz książkę kontrolną szofera Sikory Stanisława. Uczciwego znalazcę uprasza się o ich zwrot. Równocześnie w/w dokumenty unieważnia się. Kr 782-1

Asheina
SKUTECZNY PREPARAT PRZECIWI
KATAROWI NOSA
Kr 674-0

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Traktor marki Lanz Bulldog 35 KM na chodzie, oraz lokomobilę parową 300 KM sprzeda Państwowa Fabryka Kotłów i Maszyn w Toruniu, ul. Grudziądzka 79. Kr. 773-0

PRACA ZAOFIAROWANA

Prywatna firma handlowa poszukuje od zaraz siły fachowej buchaltera obeznanego z księgowością przebitą. Okow. Warunki do omówienia. Oferty pod „Buchalter”, „Impet”, Al. Sikorskiego 42. Kr. 783-1

POSZUKIWANIA

Jadwigę Chądzińską, ostatnio zamieszkałą w Warszawie, obecnie nieznaną z miejsca pobytu wyznaje Sąd Okręgowy we Wrocławiu, ul. Sądowa Nr. 1 do zgłoszenia się w sprawie rozwodowej IC 81/48 wytoczonej przez jej męża Stanisława. Kr. 787-1

UNIWAŻNIENIA I ZGUBY

Zgubiono dowód osobisty kolejowy Nr. 520901 wydany przez Dyrekcję Okręg. Kolei Państw. w Lublinie. Krekowa Bronisława, Dęblin. 64785-1

Czytajcie „PROBLEMY”

RZECZPOSPOLITA I DZIENNIK GOSPODARCZY
REDAKCJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5. Telefon: 87-682. red. ogólna: 88-717. Sekretariat Redakcji: przyjmuje od 11 do 12-ej. ADMINISTRACJA: Warszawa, Dąbskiego 16, tel. 87-112. Adm. tracja czynna w godz. 9-12 w sobotę od godz. 9-12. WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”. Warszawa, ul. Dąbskiego 14.
„Czytelnik” Drobnica nr 2
B-48140